

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XCI.

Ч. 133.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СУБОТА, 14-го ЛИПНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 14, 1984

No. 133. VOL. XCI.

Д-Р М. АБЕНД-ПРИГАДУЄ ПРО УКРАЇНЦІВ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Д-р Мартін Абенд, відомий політичний коментатор на телевізійній станції ч. 5 у Нью Йорку у своїй дискусії із проф. Сидні Оффитом у вівторок, 10-го липня ц.р. знову пригадав долю українців в СССР.

Дослідно він сказав: „Ми мусимо зробити все, що ми з людської і реалістичної сторони можемо зробити, щоб допомогти поневолені народам. Україна, балтійські держави, численні дисиденти, про яких ми тут навіть не чули, численні в'язні про яких ми навіть не думаємо повинні знати, що ми не лише їх згадуємо, але ми з робимо все що можемо, щоб їм допомогти, а не значить, як не в інший спосіб, то принаймні еко номічними санкціями, що ми пам'ятаємо про них і що ми добре знаємо, про їхне поневолення”.

Д-р М. Абенд зробив свої заважання в часі дискусії у вечірніх передаваннях із проф. С. Оффитом на тему Андрія Сахарова і його дружини. Проф. С. Оффит заявив, що А. Сахаров — це одна із низьких постатей цього сторіччя, але остерігав, що Уряд ЗСА мусить бути дуже обережний в обороні А. Сахарова та його дружини, і не уживати цього випадку для виправдання того, щоб погіршити свої взаємовідносини з СССР’ю.

Д-р М. Абенд не погод-

жувався однак із своїм дискусантом, аважуючи, що власне є важливим творити конфлікти з СССР’ю, „інакшому випадку”, — сказав він, — „можна думати, що проф. С. Оффит, каже забути світові про цих поневолених людей і продовжувати стосунки з Кремлем, як звичайно”.

Д-р М. Абенд раніше часто наводив українців як приклад поневолення і переслідування та є дуже добре обізнаний з українським питанням. Тому важливим є, щоб українські слухачі цієї програми відгукнулися на цей останній його коментар телефонами або листами до головного дискусанта станції ч. 5: Robert O'Connor, general manager, WNEW-TV, New York, N. Y.

ТПН в НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Як уже інформовано, у неділю, 15-го липня, в день початку Тижня Поневолених Націй, тут відбудеться маніфестація, що її влаштує Комітет Поневолених Націй в Нью Йорку, і Служба Божя в наміренні поневолених народів в катедрі св. Патрика. Маніфестація-похід закінчиться в Централ Парк Молд церемонією, на якій головним промовцем від української групи буде відомий громадський діяч д-р Маруся Бек із Дітроїту.

Д. Нагірний змагатиметься у крайових чемпіонатах тенісу

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Данило Нагірний, 17-річний український тенісист, який щойно повернувся з Англії, візьме участь у крайових чемпіонатах на глиняних кортах, які починаються в понеділок, 16-го липня, в Лонгвуд Крікет Клубі в Брукліні, Масс., біля Бостону. Першим рангомним змаганням в цьому турнірі є чех Іван Лендл.

В Англії Д. Нагірний грав із змішаним успіхом. У перших двох турнірах на траві він дійшов до півфіналу, а у Вімблдоні він зазнав поразки в другій rundі. У подвійних іграх Данило і його партнер Пір дійшли до півфіналу, програючи до австрійської переможної пари юнаків. Своє невдачі Д. Нагірний приписує частинно виснаженню, бо грав він 12 змагань у дев'ятьох днях.

В першому турнірі юнаків 18 років і нижче за приклад Великобританії Д. Нагірний елімінував першорангованого юнака СССР, Чеснікова, а в другому — другорангового Ольховського. Цей останній є родом з України, але українською мовою не володіє. В цьому ж турнірі, який мав міжнародний характер, Данило добився значної перемоги над першорангованим юнаком, австрійцем Містером, якого переміг висхідним 7-6, 6-4, рекордуючи при тому 17 „асів”.

Після турніру в Бостоні Данило змагатиметься за крайовий чемпіонат юнаків 18 років і нижче в Лувіллі, Кентакі, на глиняних кортах. Він є членом американської юнацької дружини, яка змагатиметься за часу Дейвіса.

ПРЕЗИДЕНТ РЕГЕН ВИЗНАЄ УКРАЇНЦІВ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В американському політичному світі довгі роки не можна було здобути розуміння до того, що СССР складається із ряду народів, а не лише з російського народу. При кожній нагоді говорилося лише у відношенні до СССР про „російський народ”, про „росіян”, немов би це одиниці мешканці Советського Союзу.

Тому з радістю можна привітати перше офіційне твердження президента ЗСА Рональда Регена в часі промови, яку він вголосив на конференції у справі відновлення культурного зв'язку ЗСА і СССР.

Р. Реген дослідно сказав, що ЗСА не можуть промовчати та спокійно пригладитися як СССР провадить акції, якими загрожують мирові та прийняти договори, що: „Реакція наша на те доводить до погіршення обставин між населенням СССР і ЗСА. Але наші непорозуміння не є з російським народом, з українським народом чи з іншою гордою нацією, що є складовою частиною тієї багатонаціональної держави. Тому ми мусимо бути обережні в кожній реакції на потягнення уряду СССР, щоб не висловлювати свого обурення на тих, які не є відповідальні, за те що уряд робить. І тому я думаю, що ми повинні шукати нагод, щоб звичайні громадяни ЗСА і СССР могли пізнати себе краще”.

Далі Р. Реген у своїй промові вказав на те, що найкращий спосіб як його Уряд може посприяти людським взаємині це не стояти їм на перепоні та вимагати того самого від советського уряду.

При кінці Р. Реген звернув увагу, що в більшості країн світу такий контакт між людьми, які можуть себе взаємно відчувати, працювати зі собою на культурному чи науковому відтинку та перепускати, уважатися самозрозумілим. Тому американці не можуть ніколи прийняти того факту, що такий самий контакт між громадянами СССР і ЗСА є неможливий.

СОУК отримав студійну дотацію

Студійний Осередок Української Культури при Менор джуніор коледжі отримав від Півтсбурзького університету дотацію Студій етнічного спадщини Пенсильванії на особливий проект „Українське намисто: заникаюча форма етнічного мистецтва”.

Отримані фонди будуть

23-го вересня на Українському Фестивалі в Півтсбурзькому університеті.

Ця виставка буде доступна для освітніх груп і установ у стейті Пенсильванії — її можна буде вивизити. За інформаціями і замовленнями слід звертатися до Христини Іжак, куратора СОУК, в Менор джуніор коледжі, Fox Chase Road and Forrest Ave., Jenkintown, Pa.; tel.: (215) 885-2360.

Німеччина затривожена поголовками про зменшення військових частин ЗСА

Вашингтон. — Західнонімецький міністер оборони Манфред Вірнер, який прибув до З'єднаних Стейтів Америки в середу, 11-го липня ц.р., з кількадесяною офіційною візитом заявив, що уряд Західної Німеччини, а також інші члени Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО) затривожені і обурені до певної міри поголовками про пропонування деякими американськими законодавцями зменшення до мінімуму американських військових частин в Європі.

Як відомо, найбільше американського війська перебуває в Західній Німеччині, яка все ще є найбільшим надійним альянтом ЗСА і потенційною політичною, економічною і до певної міри військовою силою у згаданому оборонному блоці.

Вірнер, виступаючи на пресовій конференції, намагався впливати за посередництвом засобів масової інформації на Уряд ЗСА, щоб він не стосувався пресії на своїх європейських альянтів, з метою підвищення їхніх оборонних бюджетів, хоч признався, що така підвищення є колючим у світлі розвитку політичного зменшення Варшавського Блоку. Москва вже раніше наказала своїм спільникам-сателітам підвищити оборонні бюджети і вдержувати на потовілі міцні збройні сили, бо, мовляв, „капіталістичний світ на чолі із ЗСА, готується до нападу на країни соціалізму”.

„Якщо ви будете застрашувати нас зменшенням військових контингентів в європейських країнах, то в чині користі це вийде?” запитав міністер Вірнер, кажучи, що Советський Союз тільки чекає на те, щоб в західному альянсі витворилася тріщина і непорозуміння у справі оборони, яке вона зручно використає при допомозі своєї пропагандної машини.

Речник західнонімецького уряду відповів на запитання кореспондентів англійською мовою, якою він знаменито володіє і торкнувся та проаналізував пропозицію сенатора Сема Нанна, демократа з Джорджії, який перший виступив з пропозицією зменшення війська в Європі, домагаючись більшого вклада членських держав НАТО в оборонну систему. Пропозиція сен. С. Нанна не пройшла в Сенаті, але вона викликала не тільки затривоження в Європі, але й поденерування в головній квартирі НАТО і в столицях членських держав.

Державний департамент натякає на чергову провокацію СССР

Вашингтон. — Речники Державного департаменту натякають, що поширення лист-погроза для спортсменів з кількох азійських країн, зокрема Південної Кореї, Малайзії, Китайської Народної Республіки, Сінгапуру, Срі Ланки й інших, висланий нібито в імені американської екстремістичної організації Ку-Клукс-Клану із погрозою терору, є правдоподібно черговою провокацією Советського Союзу, згідно його організації безпеки КГБ.

Як відомо, шляхом бойкоту Олімпіади за Советським Союзом пішли тільки його комуністичні сателіти, а 142 держави світу такі братимуть участь в літніх Олімпійських Ігрищах і цей факт викликає поденерування за кремлівськими мурами.

Не обвинуваючи безпосередньо Москву у цій фальшивій і застрашувальній закордонних спортсменів, мабуть для того, щоб підсилити враження, що загроз для атлетів таки існує в ЗСА, речник Державного департаменту Ален Д. Ромберг заявив, що дух цього листа-погрози нагадує сьогоднішню урядову пропагандистську кампанію ведену советськими лідерами проти вільного світу, зокрема проти З'єднаних Стейтів Америки. Це застереження можна б вважати загальною антиолімпійською кампанією, яка ведеться на сторінках комуністичної преси, — заявив Ромберг кореспондентам. Він відмітив, що спеціалісти ствердили, що принаймні в одному випадку лист не був писаний народженою в ЗСА людиною.

Людина і комаха мають дещо спільне — частинку гени

Бостон, Масс. — Дослідники в ЗСА і в Швейцарії, кожна група окремо, відділили й описали частинку гени (гена — елементарна одиниця спадковості), яка, здається, є спільною для людини, мух, земних черв'яків, курей й жаб, — поділя на першій сторінці, як одну з найголовніших вісток, щоденник „Нью Йорк Таймс” з 5-го липня. Ця частинка містить у собі кілька генів, які, як припускають, контролюють структуральний розвиток комах, тому вчені домислюються, що ця частинка може відігравати подібну роль в розвитку людини та інших хребетних тварин (хребетні істоти або тварини — загальна назва вищих тварин, що мають кістяний або хрящевий скелет).

Це відкриття називає д-р Гері Страл (Struhl), професор біохімії в Гарвардському університеті, „видатним, знаменитим і несподіваним”, воно може, — каже він, — „виявитися найголовнішим відкриттям у розкритті загадок розвитку хребетних тварин”. Цілий ряд людських вроджених каліцтв, припускається, по-

ходять від неправильностей у генетичній контролі ембріонального розвитку. Докладно вивчаючи овоцеху муху, так звану „медфлай”, що епідемічно розвивалася в Каліфорнії два роки тому, а цього літа, появившись на Флориді, учені біохіміки знайшли цей фрагмент у гені і інтенсивно його вивчають. Цей фрагмент є складовою частиною тих генів, що керують нормальною будовою комах. Коли ж згаданий фрагмент пошкодити, то сегмент струтури, характеристичної для овоцехи мух, порушується, — наприклад, ноги можуть почати виростати з іншого кінця комах.

Згідно з д-ром Стралем, який помістив статтю на цю тему в журналі „Nature” з дати 4-го липня ц.р., факт, що подібні частинки знайдено в генах, що керують генетичним механізмом хребетних, може означати, що вони (фрагменти) відіграють подібну роль і в цих вищих істотах, з людиною включно. Все це є тільки припущення, а не доведена теорія, але для науковців — це дуже цікаве і ймовірне припущення.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ОБОРОНИ КИТАЙСЬКОЇ Народної Республіки Чіан Алпін перебуває за офіційною візитом в Японії. Ціллю його приїзду до Токіо є ближче познайомитися з оборонною системою Японії. Це перший, на протязі останніх 35 літ випадок, що китайський офіційний представник відвідує Японію в характері представника пекінського уряду.

В ІЗРАЇЛІ ЧИМ РАЗ СИЛЬНІШЕ чути голоси політичних, громадських і релігійних лідерів про потребу творення міцного уряду, базованого на всенародній єдності усіх політичних партій і груп, першим завданням якого було б впорядкування економіки, яка під теперішню пору повністю залежить від доставлях із закордону, зокрема із З'єднаних Стейтів Америки. Прем'єр-міністр теперішнього ізрайльського уряду Іцхак Шамір, кандидат на цей пост від коаліції „Лікуд”, каже, що коли він виграє вибори 23-го липня ц.р., то пробуватиме творити такий уряд і змагатиме до ліквідації політичних різниць між його коаліцією і опозиційною партією „Мапай”.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ГРЕЦЬКОГО УРЯДУ Андреас Папандреу і амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Греції Монтігл Стіріс перевели двогодинні розмови в Афінах 11-го липня і намагалися зменшити напруження між ЗСА і Грецією, яке постало на тлі відмови Вашингтону відпустити для Греції 16 джетів типу F-5 із запасаів у Норвегії. У спільному комунікаті, який був надрукований після цієї розмови говориться, що обидва політики відбули дружню розмову, обмінялися думками про існуючі тріщини в грецько-американських відносинах, але не змогли під час першої розмови знайти роз'язки найбільшого питання. Обидві сторони не виключають, що в майбутньому треба буде відбутися більше таких зустрічей для ліквідації існуючих конфліктів.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ Гавіс Перез де Куейр перебуває в Москві де він має в плані зустрінутися із советськими лідерами, може навіть із самим генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Константином Черненко, щоб обміркувати з ними справу Афганістану, яка турбує ООН і багатьох її членів. На лівонішій в Москві Куейра „тепло” зустрічав міністер закордонних справ СССР Андрей Громико.

ОПОЗИЦІЙНІ ДО ТЕПЕРІШНЬОГО уряду Індії Ганді індійські політичні партії почали об'єднуватися для спільного виступу проти теперішнього уряду. У п'ятигодинній нараді, яка може мати вплив на чергові вибори, взяли участь представники 19-ох партій, які сильно критикували політику уряду і поведінку прем'єра І. Ганді. Незалежні від уряду пресові агентства і деякі політичні партії вали цю на раду „різким явищем” у діяльності політичних партій Індії.

ЗБРОЯ ДЛЯ ПАРТИЗАНІВ В ЕЛЬ САЛЬВАДОРІ ПРИХОДИТЬ З НІКАРАГУА

Вашингтон. — Колишній командувач марксистських партизанів в Ель Сальвадорі Аргомедес Канадас, який у партизанських частинах виступав під псевдонімом „команданте Александр Монтегрос” заявив кореспондентам, що сальвадорські партизани майже всю зброю отримують від сандіністського уряду в Нікарагуа.

Канадас підтвердив також раніші згадки Пентагону, що марксистські партизани мають дві головні квартири: політично-операційну на території Нікарагуа, де сидять також советські, кубинські і нікарагуанські „дорадники”, і тактичну на території Ель Сальвадору. Він відмітив, що сам особисто відвідував головну квартиру в Нікарагуа в 1981 і 1982 роках і зустрічався там з головним командиром партизанських частин і з чотирма кубинськими старшинами. Колишній бойовий старшина підкреслює, що 99,5 відсотка всієї зброї і амуніції переходить через Нікарагуа, а виправдання тамошніх властей це звичайнісінька пропаганда для замилювання очей нинішнім політикам.

Багато зброї прокомуністичні партизани перехоплюють від урядових вояків, або роблять засідки на урядові транспорти з американською зброєю, тому кож-

ний п'ятий партизан озброєний американським автоматичним крісом типу М-16. Канадас підтвердив, що сальвадорські старшини також продають на чорному ринку масу американської зброї партизанам. Перехоплені партизани, якщо їх зловлено на гарячому з американською зброєю, зобов'язані присягою скласти зизнання, що зброю вони здобули у противників, а насправді вони її купили на чорному ринку, або отримали з Нікарагуа.

Сальвадорський старшина-партизан зизнавав також в Державному департаменті у Вашингтоні і в Білому Домі, пояснюючи ситуацію, яка тепер заіснувала в країнах Центральної Америки. Його хоронять службовці СІ-Ай-Ей, бо головне командування марксистів віддало на його кару смерті за зраду таємниці. Очевидно, ніхто з посторонніх осіб чи кореспондентів не знає місця проживання 29-річного сальвадорця.

Кореспонденти, які були допущені для переведення інтерв'ю з Канадасом пишуть, що він під час одногодинної розмови ні разу не згадував про ролі Советського Союзу в існуючій громадянській війні в Ель Сальвадорі, хоч советська присутність там відома американським розвідчима і урядовим чинникам.

Турбуються майбутнім дітей

Філадельфія (О.Т.). — До ЗУАДК-у прийшов зворушливий лист з Польщі, який гарно українською мовою змальовує перебування на чужині, далеко від чарівної Бельщини, та турботу батьків про майбутнє дітей, розжених на скитальщині.

„Дорогі Друзі та Земляки Вітаємо Вас і бажаємо багато щастя на землі Вашингтона. Ширенко дякуємо, що передали нашу адресу пані — Це було для нас великою несподіванкою, що хтось про нас пам'ятає та розуміє складні обставини, в яких прийшлося нам жити вже 37 років на Балтійському побережжі, далеко від прекрасної та чарівної Бельщини, що на Львівщині.

Наші тато все жили переконані і навчали нас, що колись ми повернемося, але не довелося їм дожити до того часу — вони померли 1973 року у місяці, до якого нас переселили в липні 1947 року. Під чужим небом повиростали наші діти. Старшому синуві вже 21-ий рік —

Н.Н.”

В АМЕРИЦІ

12 АМЕРИКАНЦІВ, АКТИВІСТІВ в русі за роззброєння і за людські права, серед них — Деніел Елбергер, Пол Робсон мол., І. Стоун й інші, — повідомили, що судово розправа в Польщі над чотирма дорідниками „Солідарності” розпочнеться у п'ятницю, 13-го липня. У своєму зверненні до генерала Войцеха Ярузельського, ця група американців вимагає негайного звільнення чотирьох поляків та заявляє свій протест проти порушення польським урядом основних прав людини; бо, пишуть вони, „ваш державний прокуратор заявив, що єдиним обвинуваченням проти цих чотирьох активістів є їхня агітація і пропаганда для політичних і соціальних реформ” в Польщі. За американських державних кіл повідомляють, що Уряд уважно слідкує за розвитком поліції, що стосується чотирьох польських активістів.

ЕСПАНСЬКИЙ, ДЕШО ДИВНИЙ у XX столітті звичай випускати біків на вулиці міст, які разом з товстою народом біжать на призначене місце боротьби матадорів з биками, закінчився в цьому році без людських жертв. В цьому бігу тільки 37 осіб в місті Пампльона були поранені, деякі тяжко, але не було смертних випадків. В минулому році у такому „фестивалі” загинуло чотири особи.

ПРОЄКТ ПЕРЕДАВАТИ ТЕЛЕВІЗІЙНІ сигнали прямо зі сателітів до дахів хат по всіх ЗСА натрапив на перешкоди в зв'язку з несподіваним відтягненням від цього плану деяких компаній, які мали бути головними спонсорами цього проєкту. В минулому двох тижнях СІ-Бі-Ес і корпорація Вестерн Юніон повідомили Федеральну комісію комунікацій, що у зв'язку із поставленим Урядом реченням, вони зрікаються свого плану побудувати систему безпосередніх передач із сателітів. Інша компанія, РСА внесла прохання про продовження рішення до Комісії комунікацій, яка віднеслася до цього прохання позитивно. Промотори системи подачі телевізійних програм із сателітів, що кружляють над ЗСА, вважали б це найбільш ефективний засіб безпосередньо постачати багатогранними програмами 10 мільйонів домог, особливо в околицях, що не користуються кабелевою телевізією.

На Союзівці поставлять „Запорожця”

Український Оперний Ансамбль з Нью Йорку в третій дії „Запорожця”.

Созівка (Н.Н.). — Тут, у неділю, 22-го липня, о годині 2:30 по полудні Український Оперний Ансамбль з Нью Йорку поставить оперу „Запорожець за Дунаєм” Семена Гулака-Артемовського.

Що перлину української класичної музики ставитиме Ансамбль у плані комічної опери, з оперними співаками, камерною оркестрою, хором, танцювальним ансамблем та декораціями. У головних ролях виступлять: Лев Рейнарчик, як Карась, старий козак-син естив, відважний вояка, що запалюється ще до боротьби і із великим пієтизмом

згадує своїх побратимів, що полягли в бою; М. Андріюк-Кульчицька, як Одарка, українська жінка-господарка, що їй на чужині припало важливе завдання берегти родину, що основу біологічної субстанції народу; Марія Ясинська Мурова, як Оксана, життєрадісна ніжня дівчина, яка висловлює-виспівує своє кохання до Андрія і тугу за рідним краєм; Л. Бедерів в ролі Андрія, молодого козака, перебіжчика з рідного краю котрий палко любить свою кохану і свій рідний край. Жвавість, експансивність обох, і Оксани і Андрія, відомою звучить у музи-

ці, передаючи усю гаму почуттів закоханої пари. В ролі Султана виступить Й. Головацький. З турецьких персонажів в опері з'являються як Імам та Гасан. В опері бере участь камерна оркестра під диригентурою маестра Я. Ліщинського; танцювальний ансамбль „Сизокрілі” під керівництвом славної прима-балерини і хореографа Роми Прийм-Богаєвської. Щодо фіналу з його зворушливою „Молитвою” — то він своєю мистецтвом та ідейною глибиною кожного разу діло боко хвилює слухачів, даруючи їм хвилини високої

(Закінчення на ст. 5)

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в матеріали, надіслані на адресу редакції. Незадоволення матеріалів повертається тільки тоді, коли автор сам виразив застеріг. Допущення заведомо неправдивих повідомлень до друку без попереднього повідомлення Редакції не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Для членів UNA \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеків і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи дійсно існує релігійна свобода в СРСР?

Недавно майже всі американські газети й інші засоби масової інформації коментували заяву делегації Крайової Ради Церков Христа, яка, повернувшись із двотижневої подорожі до Советського Союзу, вважала за відповідне сказати американській спільноті, а почерез неї і цілому світові, що ситуація у СРСР на церковному відтинку значно поправилася і, що там існує навіть свобода релігії не тільки в теорії, тобто на папері у советській конституції, але також в практиці.

Така заява, як треба було сподіватися, викликала не тільки гостру реакцію і обурення у багатьох віруючих в Бога американців, але також пригноблення та співчуття до обурених, без сумніву чесних і вірних християн, які, однак, не зуміли встояти перед вишуканою кагебіською пропагандивною системою та прийняли за правду брехливу науку диявола в людській подобі. Мало того, серед 266-членної делегації не знайшлося ані одного віруючого, який би прилюдно запротестував проти браку релігійної свободи в СРСР, хоч напевно знали вони про терор, знущання, заборони Богослужб, ліквідацію церковного майна тощо, багатьох церковних громад, зокрема українців-католиків, евангеліків, баптистів, п'ятидесятників та інших. Речники делегації, — як це слушно відмітив жидівський рабін Джеймс Рудін, делегація втратила може єдину нагоду зайняти рішуче становище до проблеми переслідування вірних і нищення Церков у Советському Союзі і тим самим взяти на себе лідерство боротьби з цією вічною пошестою, яка існує в комуністичній державі. „Мільйони американців очікували від делегації чогось більшого“, — заявив згаданий представник жидівських духовників, який також пригадав евангельським паломникам, що права людини повинні домінувати у діяльності всіх релігійних віровизнань.

Обороняючись від численних закидів, представники групи заявили, що вони не мали в плані порушувати у розмовах із советськими церковними і світськими представниками прав людини, бо їхнім першим завданням було продемонструвати „християнську єдність“ і „внести свій вклад в боротьбу за мир“.

Здається сказано ясно і недвозначно. На цьому можна б навіть покласти крапку і сказати словами самого Христа: „Прости їм Господи, бо вони не знають, що чинять“.

На жаль, проблема не така проста, щоб над нею можна перейти до денного порядку. Як відомо, в травні ц. р. у Вашингтоні відбулася навіть спеціальна конференція, на якій обговорювалися проблеми релігійного та національного гніту в СРСР. Один із заступників державного секретаря для справ прав людини Еліот Ейбрамс, виступаючи від імені Уряду ЗСА, що свідчить також про зацікавлення теперішньої Адміністрації проблемами поневолених народів, заявляв, що переслідування релігії в СРСР сьогодні набрало особливо жорстоких форм, і що лише режим в Советському Союзі намагається перетворювати церковні організації у слухняне знаряддя КГБ. Крім того Москва вживає Церкву для форсування своєї внутрішньої і зовнішньої політики.

Про становище Української Церкви в Україні говорив на цій конференції професор Карлтонського університету Богдан Боцюрків, якого сміливо можна зарахувати до числа найвидатніших дослідників становища релігії в СРСР. Він підніс на повну ширину переслідування Церкви як і потоптання національних і людських прав в Україні. Пастор Володимир Багрий розповів учасникам про систематичне нищення комуністично-московським режимом Української Протестантської Церкви.

У світі обговорюваннях на конференції питань про переслідування Церков у СРСР й інформації, які кожного дня надходять на адресу Патріарха Йосифа Сліпного до Риму про чимраз більше затиснування режиму над українцями-католиками, які не зреклись своєї віри і практикують її у підземеллях, треба запитати американських паломників, так як ми раніше питали пастора Биллі Грегема після його контрверсійної заяви: якими потьомкинськими селами водили їх советські фальшивники правди, що вони побачили в СРСР тільки світло свободи релігії, а залишили поза увагою терпимість їхніх братів-християн і за чорною ікрою не побачили страхіть советського терору.

Ще ж не так давно, бо заздалека до початку нашого сторіччя, міжпростір даляччє становила для нас майже окутану романтикою загадковість, із якої миготіли до людей, китари-рисне сонце і діамантові зорі...

Але тепер ми поскорочували ці колишні віддалі настільки, що мандруємо і дослівно — бушуюмо по міжпросторі нашими астронавтичними полетами, а до місяця не лише, що починаємо йому приглядатися зблизкою, але навіть мандруємо по ньому, нашіми, людськими ногами.

Одним із найбільших прогресів, яких ми допускаємо у відношенні до міжпросторності, — заявляють просторознавці, — це її загрози засмічування. НО-РАД (Північно-американське аеропростірне оборонне командування), особливе завдання якого, це передчасне попередження проти повітряних атак, а додатково НАСА, яка слідує за безпекою та ідеальною прогностичністю у міжпростірних полетах, заявляють, що під час поїздки, зокрема у цьому проміжку, користуються ЗСА і Советський Союз, — „кружляє і вештається безконтрольно“, коло 5,000 різновидного „міжпростірної сміття“, що складається із усього того, що завезли туди, або закинули люди з нашої планети...

Цей зайвий і в майбутньому дуже загрозиливий

„У нас у Неварку, на долині міста, кількох широкіх українців, котрі люблять широкі працювати при народній роботі і які бажають свободної України і готові посвятити їй найдорожче, аби видерти українську землю з чужого ярма, задумали старатися організувати Січовий Відділ... Січову роботу зачали дня 21-го грудня 1924 року на перших зборах, на які прибули теж січовики з Нью Йорку. Про Січ і про її ідею висловив тов. Петро Задорешкий з Нью Йорку...

На перших зборах записалося 12 членів, котрі приїхали з Нью Йорку, а також січовий обов'язок. А так по укінченні зборів прийшло до вибору старшини. На сотника вибрано двох кандидатів тов. Гриника і тов. Михайла Дуфляна, на писаря Л. Муляра, а на скарбника тов. Ол. Лисака. По закінченні зборів відспівано українські народні пісні. Неварські молоді січовики подякували Нью Йоркським січовикам за їх присутність, також вони відкохалися желями розв'язку новий сотні і збори закінчили. Мова майже в цілості — оригіналь.

Стільки маємо відомостей про перші загальні збори ньюаркської Січі, яка опісля перезвала себе на „Чорноморську Січ“ і під цим іменем вже існує 60 років. У березні 1925 року в протоколі підписанім Левом Мулярем, як писарем та Гриником Іваном є мова про те, що „сотня зачартерована“.

У протоколі з червня 1924 року між іншим читаємо:

Оксана Бригун-Соколик

Ярослав Курдидик

ЗАСМІЧУВАННЯ МІЖПРОСТІРНОСТІ — ЗАГРОЗА ДЛЯ САТЕЛІТІВ

багаж, що складається із усього різноманітня, починаючи від дуже важких циліндрів, ракетних викидів, вигнаних зужитих сателітів, різного типу повітряно-космічних снарядів, „пелів“, а кінчаючи на відкинутих куснях металів, гайок і т. д. Усе воно кружляє у приблизному поясі, на висоті 150 миль від нашої землі із вершковою висотою коло 23,000 миль, щоб тісі міжпростірної полощи, яку тепер використовують ЗСА і СССР.

Факт, що такі вищегадані літаючі об'єкти можуть кожної хвилини пасти на землю і нанести різновидних пошкоджень, це загроза, але меншого засягу. Того, однак, чого найбільше побоюються міжпростірні розвідчі фахівці, щоб не подала особлива загроза від ударів сателітів із децю більшими відпадками цього „космічного сміття“. А сьогодні це ж загально відомі факти, що від справно діючих розвідчих та комунікаційних сателітів узагалом вся контрольна доработка скомплікована і вельми софістикована комунікаційної мережі, яка під сучасний мент, обновила увесь наш земельний глибок. І

Іван Я. Хамуляк

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

(60-ліття УСТ „Чорноморська Січ“ в Ньюарку)

„Перечитано протокол з останніх зборів і зачалися наради про січову забаву, яка відбулася 13 червня, 1925. Відтак тов. Дідовський дав внесок, щоб брати до народної роботи, улаштувати лекції і віча і старатися помагати Рідному Краєві і таксамо робити засоби організувати нових січовиків...“

У протоколі із 12-го серпня 1925 року... тов. Дідовський заявив короткою доповіддю про теперішню політичну на Рідній Землі і також, щоб наші січовики брали живу участь по вічах і других народних справах. Січова сотня ухвалила видати з каси на голодуючих в Старім Краю в сумі 25 доларів. Тов. Гриник заявив, щоб лати січове віче в справі допомоги Рідному Краєві“.

І так поволі розгортає свою працю ньюаркська „Січ“, в системі цілої січової організації у ЗСА.

Кожного разу по місячних зборах членів, крім звичайної програми сходин, завжди відбувалися січові вічери, і після відспівання „народних пісень січовиків“ розійшлися спокійно до дому“.

З бігом часу програма праці „кількох широкіх українців, котрі люблять широкі працювати на народній роботі“ поширюється і прибирає конкретні форми.

Кожні сходини, звичай-

несправність, або пошкодження — рівняється катастрофі.

Ми є постійними свідками, як із кожним роком закидування просторів найрізноманітнішими об'єктами, починаючи від сателітів, аж до велетенських об'єктів експериментальних лабораторій не малі, а навпаки — більшає. А в недалекому майбутньому передбачається, що у міжпростірність закидують окремо сконструйовані ракети із постійною людською залогою, складеною із високоякісних т. зв. міжпростірних мілітарних стратегів.

Уже сьогодні відомі нам, деякі більші зударі і перших з них був удар двох американських сателітів у 1965 році. А в 1979 році Міжпростірній лабораторії („СКАЙЛЕБ“), що нею відіала НАСА, вагою 78 тонн розірвалася і порозмітнувала свої частини по Індійському океані та окраїнах Австралії.

А совети мали теж деякі невдачі у міжпростірності, про деякі менші нікто досі не знає, бо у советському ханаті про це не дозволено говорити. Але про деякі знаємо до подробиць, як це

сталося було у 1978 році, коли то советський „Космос“ — 954*, вагою у п'ять тонн із нуклеарним погонном, розірвався на сотні відпадків, що з них деякі кусні впади були на арктичну частину Канади. А в 1981 році навігаційний „Космос“ — 1275* розірвався теж на приблизно 200 окремих кусків. Це тільки для прикладу, наведені цих кілька міжпростірних випадків.

Не від річ варто теж пригадати, що коли „ШАТЛ-10“ вернувся у лютину на землю, то заприпитили, що він мав невелику, але досить глибоку жолобину на передньому обсерваторному вікні. Нікому досі не вдалося точно встановити, що саме вдарило і пошкодило його вікно, чи був це удар метеориту, яких чимало у просторах, а чи може був це кусок спаленого сателіта.

ЗСА продемонструють перед світом, а там і перейдуть до історії, як держава, що для проявів своєї неоспоримої могутності і її вдержання, вони потраплять змобілізувати до неймовірної поємності всі ресурси. Але, щоб вдержати, а там оборонити цю свою суперпотужність — ніщо не сміє стояти на перешкоді, або теж і створювати перебіг у їхній міжпростірній комунікаційній мережі. І саме тепер ідуть намагання, як цю контролю найкраще і найуспішніше забезпечити.

туру та мораль ньюаркські січовики прийняли, як само собою зрозумілу суть, але люди, які були в її провіді мали завжди відкриті очі на дійсність, практичність та доцільність їхньої праці для українських людей.

Вони перетримали до війни, пережили Другу світову війну, зберегли „Січ“ і по війні, а коли приїхали нові емігранти, вони включилися в ряди членів „Січі“ із своєю програмною плеканням спорту серед молоді.

Минає 60 років від перших зборів, котрі записано оту заяву: „кількох широкіх українців, котрі люблять широкі працювати на народній роботі і які бажають свободної України“.

Імена перших основників та інших активістів — Гриників, Мулярів, Дідовських, Кузьмів, Турянських, Атаманців, Соколовських та інших сьогодні заступають Стебелські, Твардовські, Труші, Бакуни, Бойки, Рудинські, Кравчуки, Гбурі, Іванові, Хамуляки, Силіки, Чижові, Матківські, Напори, Ориняки та інші. Товариство виявило живучість, динамічність і має перед собою майбутнє.

Привітаймо УСТ „Чорноморська Січ“ із його 60-річчям і просім Бога, щоб і далі жили „ширі українці, котрі люблять працювати на народній ниві і які бажають свободної України...“

Ціль попередників, яка передається і черговим трудівникам цього Товариства, закріплює за ним його життєздатність, гарантує його існування і в майбутніх роках.

комітет, до якого належав головний рабін Відня, голова лютеранської Церкви та представники всіх релігійних груп. Головою вибрали журналіста д-ра Аменде, який їздив і на цей континент шукати допомоги, і на Україну. Але Советський Союз категорично відмовлявся від всякої допомоги. Знаний адвокат Вайт з Англії, який був головою Квейкерів і в двадцяти роках в часі голоду був в Україні та приніс їй допомогу, організував і цим разом велику допомогу Україні, але ані його, ані нічого від нього туди не допустили. В той сам час запрошували комунізові прихильних одиниць, як Бернард Шоу, чи кількакратного прем'єр-міністра Франції Едварда Еріо до себе, справляли їм бенкети, а ті й не бачили, що діялося за мурами салюнів. Едвард Еріо був 12 годин в Києві і 12 годин в Одесі. Д-р Аменде був у той сам час в Києві також, і описував ці відвідини так в книзі „Гомен лаїф ін Раша“. Перед приїздом Еріо до Києва (а був він в СССР в кінці серпня та з початком вересня 1933 року), всі мусили встати о 2-й годині ранку, чистити вулиці, прикрашати хати. Всі жебраки, голодуючі та безпритульні з тих вулиць зникли! Еріо був вражений Києвом і бенкетом та, вернувшись до Парижу в інтерв'ю сказав, що ніякого голоду в Україні немає...

Про таке „маскування дійсності“, в якому врешті росіяни є спеціалістами від віків, розказує вже згаданий Томас Вокер в Чикаго-Емерікан: У 1934 році їх возив інтурист показувати колоспи, „модель фарм“, як їх Вокер називав. На станції Вороніж Вокер запитав провідника, чому там сотки людей в лахмітті сплять просто на землі з болісним, наче перед смертю, виразом обличчя. Виясненні провідника було — що це працівники недалекої фабрики, всі чекають на потяг, щоб їхати на місяць на вакації на Крим. Тому, що вночі чекають на потяг, тому й одягнулися у старе, і очевидно тому й втомлені...

Повертасмося знову до пресоного звідомлення советської амбасаді. Амбасада каже, що спеціалісти в протисовєтській пропаганді кажуть, нібито Москва наклала драконські квоти здачі харчів на населення України, а в дійсності це неправда!

У книзі свідків Олексі Воропана, яку тепер видав Гарвардський Університет з передмовою проф. Мейса, молодий тоді хлопчик зі села Горбів коло Чернігова розказує: (стр. 18) „Член партії Скіба увійшов до нашої

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нашу вину

Треба радіти, коли наші статті та фейлетони викликають у читачів реакцію, бо це доказ, що вони порушують актуальні та близькі читачам проблеми.

Фейлетони і статті, які пишемо мають завжди на цілі заторкнути проблеми — а не людей, тому інколи стає дивно, а то і смішно, як люди приймають написане дуже особисто чи навіть ображуються. А вже найгірше коли „догадуються“, що автор думав та пишуть про нас, що їх йому і в думці не було висловлювати.

Але, кожна реакція присто, особливо, коли вона виходить від молодих віком читачів, та каже: „на те, що хоча ми їх не раз критикували, вони таки пильно читають в українській пресі те, що їм цікаве.“

Один із молодшого покоління пильних читачів не залишить ніякої нагоди, щоб не відгукнутися на різні порушення проблеми. То ж зовсім мене не здивувало його телеграм після фейлетону „Про почуття обов'язку та інші немодні чесноти“, де кинуто саме проблема браку таких чеснот як обов'язковості, точності, своєрідності та ім подібних, серед теперішньої молоді.

„То правда, що таких чеснот тепер браку“ — розпочав він — „але чия це вина? Наша? А чи ви не думаете, що завжди найкраще ділає приклад? Скажіть мені чи ви — старші — давали нам цей добрий приклад і чи даєте його тепер?“

Скільки років голосно та звязано співає у нашому гимні що: „душу, тіло ми

положимо за нашу свободу“, але чи їх кааєте? Або кажете, що „Здобудеш українську державу або загинеш за неї“ — а чи справді ви готові згинуть? Певно, маємо в нашій історії багато таких героїв, що згинули, але ви усі, що тут тепер живете у вільних країнах, не надто даєте нам добрий приклад“.

„Або із інших, більшіх прозачних прикладів, — про дозвужав він, — ви подаете про те, що ми не дуже точні, а скільки років українські імпреси вами організовані, як правило, починалися неточно?“

Слухаючи аргументів мого співрозмовця ми мусили признати йому слушність. Усе це правда; як можна сподіватися іншої реакції, коли молоді виростають в атмосфері обіцянок, яких не виконували? Як можна тоді вимагати, щоб молоді виконували це, що не роблять старші?

А ще і правда в тому, що ми маємо завжди десятки виправдань, чому то ми іншого не поцастило нам зробити. Завжди у нашому понятті — це не ми винуваті, — а хтось інший, завжди причина не в нас, — а у тих чи інших „воріженьках“.

Отже треба відаритися у груці і признати, що коли збираємо писати про те, що має робити молоде покоління — треба спершу призадуматися, чи давали ми їм добрий приклад. Не дарма стара, але завжди правильна заповідь, каже: „Твої діла так голосно кричать, що я не чую, що ти говориш...“

O-KA

Минуло 50 літ...

(Мала примітка під великим текстом)

Величава велелюдна мандрівка у Львові — Українська Молодь Христів. Напередодні цієї славетної історичної події, у припадковій зустрічі у вестибюлі Краківського університету, ми рішили з цієї нагоди вислати до Львова приватну телеграму: Ми думали з вами! — Цей привіт підписало тоді троє студентів: Марія Пшепорська, Богдан Добрянський і Ярослав Заремба. (Чи це хтось підписав пізніше, мені невідомо). Надиво-вижу, що телеграму прочитали на святковій Академії у Львові, а в дві чи три години пізніше в Кракові вже знали, що якіс студенти звідти поважилися післати до Львова приватну телеграму...

Наступного вечора, на ширших сходинах Студентської Громади устійнували програму вже раніше запланованої кампанії поширення української преси серед нашої тамошньої громади. Саме тоді, коли я реферував призначену мені частину, хтось енергійно заставив у двері. Діжурний вийшов і, вернувшись за хвилину, шось „на вухо“ сказав відомому тоді там серед сту-

дентів 105-відсотковому активістові. Він поспішно вийшов на коридор. Після короткої розмови, як виявилося пізніше, з поворотом до Львова, що їздив туди для „спеціальних доручень“, він твердим кроком підійшов до-кафедри і, звертаючись до всіх, заявив: — Справа є дуже поважна! — І зараз же спитав мене, чи я підписав телеграму до Львова. Діставши мою відповідь, він бундючно заявив, що я своїм виником вилітнівся з одностайного студентського фронту, хоч мені, мовляв, було добре відомо становище „нашого проводу“ в тій справі і його директиви. І не шадив мене за це своїх слів похвали... Наприкінці ще й додав: ви вже не потребуйте кінчати вашого реферату, обійдемося без вас!

Мій голос твердістю ніяк не дорівнював голосові тогочасного прокурора й судді в одній особі, але моя відповідь була ясна: для мене наш найбільш авторитетний провід у цій сфері життя є у Львові, але не на вулиці Свупського, тільки на Святоюрській горі. Батьківсь-шось „на вухо“ сказав відомому тоді там серед сту-

Закінчення на ст. 6.

УКРАЇНА — 1933

II.

1) Все, що зібране з піль та садів, вважається державним. Мас бути в спільних сховащах і охороняється;
2) за крадіж з колоспів чи поля мас каратися розстрілом і конфіскацією всього майна. В лагідніших випадках ув'язненням на мінімум 10 років і втратою всього майна;
3) щоб замкнути голодуючу Україну від решти Советського Союзу, забороняється виїзд з України, хіба за спеціальним дозволом;
4) заборонено друкувати статистику нормального приросту населення, а лікарі не сміють причину смерті назвати „голод“. Слово „голод“ вважається контрреволюційним, і не вільно його вживати.

Крім цих розпоряджень Центральний Комітет Комуністичної Партії так „широко шокдував“ українців, і хотів їм „допомогти“, що вислав в Україну Молотова, Кагановича, Мікояна та інших своїх провідників для швидкого переведення своєї нелюдської акції. Ім в допомогу дали перше 25,000 а пізніше ще 10,000 всяких партійців, комсомольців, інших жорстоких виконавців кремлівської ідеї. Їх місцеве населення так і називало — двадцятитисячники та десятитисячники. Вони не раз приїздили зі своїми родинами, діставали харчі й ніколи не голодували. Вияслював Молотов у своїй промові до цих активістів екзав: „Праця має бути зроблена. Не важне, скільки людського життя це буде коштувати. Тут не маємо місця на м'якість та сантиментальність...“

Москва, організуючи штучний голод, щоб знищити Україну, очевидно не давала жадної допомоги. А як вистік про голод рознісся по світі і зовнішній світ хотів Україні помагати, то Москва вперто всіляко переконувала, що в Україні голоду немає. Багато українців з цього континенту хотіли послати допомогу особисто і зорганізовано, та Советський Союз не приймав. У вересні 1933 року кардинал Відня Інніцер заснував Допомоговий

хати. Побачив святі ікони, зірвав їх і з цілої сили кинув у двері. Вимагав харчових продуктів, яких ми вже не мали. Тому що не мали, мусили покинути хату, саме, як зима наступала. А де ж я поїду з дітьми в зиму — запиталася мати. Іди і втопи їх, відповів партієць...

Боже мій, чим же я буду дітей годувати! — плакала вдова в селі Курйилівці, як їй останній кусок хліба забрали. Пусть дохнуть вместе з табою! — відповів молодий москаль.

Далі пресоє звідомлення советської амбасаді в Оттаві пише: Були тяжкі часи, це правда, але далеко не такі, як українці на Заході це змальовували. Бідна була головно з двох причин. Куркулі не хотіли виступити до колоспів, нищили, руйнували все кругом, мордували партійних людей. А до того в недосвідченій державі був брак машинерії“.

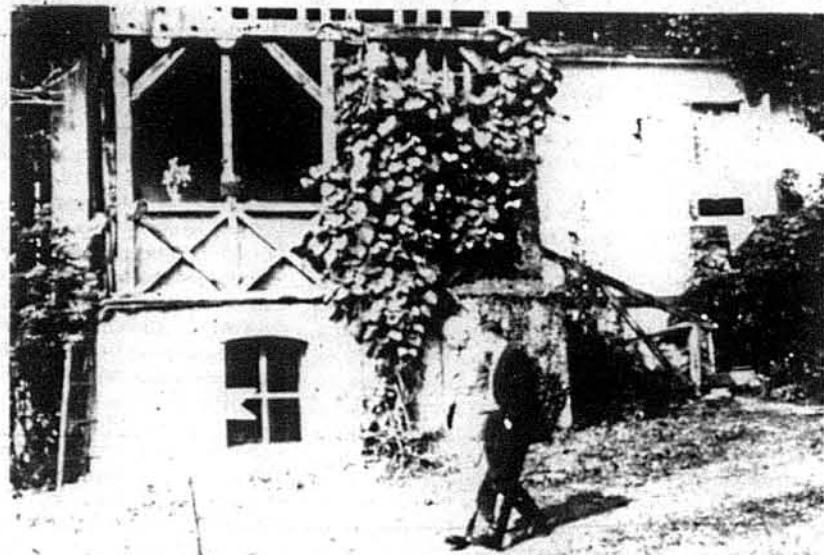
Навіть найдбнішого селянина, який не хотів вступити до колоспу, вивозили. А журналіст Малком Магеридж писав, що бачив як гори збіжжя стояли в пристані в Одесі та гнили, бо кораблі не встигали його експортувати. За нього діставала Москва в заміну машинерію. А місцеве голодуюче населення під карою смерті не сміло взяти ні одне зернятко для себе.

Пан Булат з Торонто свідчить, що цілу їхню родину, хоч і небагато, вивезли далеко на північ ще в 1929 році, бо вони не хотіли вступити до колоспу. Там, на далекій півночі загинули його батьки, а він зі своїм братом втік. У пам'яті йому лишилися білі кістяки мільйонів засланців, які акривали далекі північ. Ці слова п. Булата підтверджує Олександр Солженіцин, як у своїй книзі „Гулаг III“ описує подорож виселенців в торговельних вагонах, в зимі, без хліба та води, та огрівання. Як з потягу шоразу викидали нових трупів, а як врешті ці нещасливі поселилися, то не мали жадних харчових привілеїв місцевих людей, і там на засланні далі вимирали з холоду та голоду.

Продовжуючи долю п. Булата, як воно з братом повернувся в Україну в 1932 році, то пішли на хутір до свого діда. Хутір був цілком знесений з поверхні землі, не було ні будинків, ні садів, залишилися лише кілька верб на тому місці... Недалеко село Чумаки було зовсім порожнє, валилося, над селом висів чорний прапор, вока його сторожив і був напис „епідемія“.

(Закінчення буде)

ДОКУМЕНТИ З ІСТОРІЇ НАРОДЖЕННЯ І БОРОТЬБИ УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

Історична лісничівка на узбіччі гори Видіпок у Карпатах, де відбувся Перший Великий Збір Української Головної Визвольної Ради (І. ВЗ УГВР) 11-15 липня 1944 року. Лісничівка була на південний захід від с. Сприня, Самбірського повіту. Всі знімки з ВЗ УГВР зробив і зберіг Микола Лебедь.

УНІВЕРСАЛ

УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Революційний зривом, зброєю Твоїх найкращих синів Ти здійснив у рр. 1917-18 на руїнах готичних імперіалізмів, що Тебе віками поневолювали, Храм Воли — Українську Державу.

Грізні вітри розвівали Твої переможні прапори над усіма народами України. Стоїли Славутич-Дніпро, рев чорноморських хвиль, шестіст стеною гірськ і таємний шум карпатських та поліських лісів залунали в одну симфонію з гомонів дзвонів Святославського Собору, співаки радісно пісню Перемоги Воли. Віковічні Твої вершини зруйнували цей Твій святий Храм, та Ти, Український Народ, зберіг його в своїй душі як священну ідею і прагнення.

І на протязі двох десятиріч Ти не дав собі П. виврати, Ти боронив П. своєю боротьбою. За ідею воли Української Землі, за власну незалежну державу Ти приніс мільйонів жертв. Знову в'ятий рік шаліє воєнна хуртовина і ланою прокопчується крізь українські землі. Здрагається Українська Земля під подихами ворожих військ.

Не за Твою волю, Український Народ, несуть вони цей кривавий та жорстокий знам, вони несуть Тобі руйну, поневолення і смерть. В черні 1941 р. Ти зазнав перед світом свою волю мільйон державним життям у відродженій Україні. На сторожі цієї воли Ти поставив — від карпатських верхів по Дон і Кавказ — збройні кадри своїх синів — УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Гризе доба Національних Визвольних Революцій. Поневолені народи Сходу і Заходу в своїй безперервній революційній боротьбі жають хвилини, щоб на руїнах ворожих, імперіалістично-жудюватих вісім життя вільних народів.

ПЛАТФОРМА УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ.

Український національно-визвольний р.х. створення Української Самостійної Держави та боротьба за її захвалення в 1917 — 1921 рр. поглибили національну свідомість і поглибили політичну активність українських народних мас.

Упадок української держави в наслідок чужого завадання, зумовленого неогостатнім злиттям її з імперією українських національних сил, полегшило чужим запанувати на Україні. Це пліччання позначилося не тільки гнітом, масовою грабіжництвом українського народу, позбавлення його землі і розбиття в зраженні кріпацтва різномісних експлуатацій і знищенням мільйонів нас голого і терором. Це страшенно і криваво лихоліття, зброєю 25-ти років нацистської держави, що ніякий чужий політичний та соціальний устрій не піде їм на користь і що тільки власна національна суверенність держави є єдиною передумовою та запорукою нормального життя і розвитку нації та її культури, матеріального і духовного добробуту народних мас.

Чота УПА з сотні "Левів", яка виконувала безпосередню охорону лісничівки й учасників Першого Великого Збору УГВР (на фотографії лише частина чоти). Ця чота недавно роззброїла німецьких пограничників, від яких "отримала" добрі одяги, зброю й вишколеного собаку-вівчарку (ясна), що помагає виконувати охоронну службу. Зліва направо: сотенний Н. (мабути), окружний ОУН "Борис", підстаршина Н. з вівчаркою.

ТИМЧАСОВИЙ УСТРІЙ У Г В Р.

Загальні основи УГВР.

1. УГВР це верховний орган українського народу в його революційно-визвольній боротьбі за УССД.
2. Давленою владою УГВР є воля українського народу, виявлена в самостійницьких змаганнях всіх діючих сил народу.
3. УГВР: а/ є консолідує самостійницькі суспільно-політичні елементи, б/ координує діяльність політично-активних середовищ, в/ очолює визвольну боротьбу, дає напрям українській державницькій політиці та керує нею, г/ репрезентує український народ та його державницькі змагання перед зовнішнім світом.

Українська Самостійна
Соборна Держава.

Воля народом!
Воля людини!

ЗАКЛИКИ

до бойкоту виборів до верховної ради т. зв. УССР

1. УКРАЇНЦІ! Ви вже пережили одні більшовицькі вибори. Тепер сталінські агенти підготували "вибори" до верховної ради т. зв. УССР. Ми стрінемо їх так само, як і "вибори" 10-го лютого 1940 р.
2. УКРАЇНЦІ! "Вибори" до верховної ради т. зв. УССР — потрібні Сталінові на те, щоб показати перед світом, що т. зв. УССР — нібито незалежна держава українського народу. Докладно, що це брехня. Вої, як один, не підємо на сталінські вибори.
3. УКРАЇНЦІ! Сталін і його агенти обіцяють світ, що ми, нібито, вільні тому, що "вільно" вибираємо депутатів до верховної ради т. зв. УССР. Заперечено цій брехні, коли вої, як один, не підємо до виборів.
4. УКРАЇНЦІ! Сталін бреше, що ми вибираємо до верховної ради своїх справжніх представників. Заперечено цьому, коли вої, як один, будемо бойкотувати вибори.
5. УКРАЇНЦІ! УССР — це не вільна Українська Держава, а сталінська безправна колонія. Бойкотуємо вибори до верховної ради т. зв. УССР, якими Сталін хоче прикривати своє політичне гноблення і визиску України. Смерть сталінським імперіалістам! Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава.
6. УКРАЇНЦІ! Верховна рада т. зв. УССР — це клуб сталінських агентів, які нічого спільного з українським народом не мають. Не будемо голосувати за підлізків, які за ціну зради українського народу вислужували у Сталіна медалі і ордени. Будемо бойкотувати вибори. Смерть Сталінові і його агентам! Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава.
7. УКРАЇНЦІ! Ми вже бачили одні "демократичні вибори" 10-го лютого 1940 р. Такині з самими "демократичними" "вибори" до верховної ради т. зв. УССР. Будемо бойкотувати і ці вибори. Геть антинародну сталінську конституцію! Геть протинародні вибори! Хай живе справжня демократія! Воля народом! Воля людини!
8. УКРАЇНЦІ! Нашим єдиним, оправданим народним парламентом є революційний парламент — Українська Головна Визвольна Рада, складена з представників різних українських самостійницьких партій та усіх українських земель. Вона керує нашою визвольною боротьбою на землях і за кордоном. Нашу згуртованість назлодо УГВР доведемо, коли вої, як один, будемо бойкотувати вибори до верховної ради т. зв. УССР. Смерть сталінським окупантам! Геть сталінську агентуру — верховну раду т. зв. УССР. Хай живе Українська Головна Визвольна Рада.
9. УКРАЇНЦІ! Українська Головна Визвольна Рада /УГВР/ закликає нас бойкотувати вибори. Цього вимагає від нас добро Справи. Вої, як один, не підємо до виборів.

Група членів УГВР розмовляє під час перерви між сесіями Першого Великого Збору УГВР на поліні біля лісничівки. Стоять у колі, ідучи зліва до права за стрілкою годинника (починаючи годиню 12): Павло Турупа, Василь Мудрий (в ясну), Лев Шанковський, Ярослав Біленький (в ясну), Омелян Логуш, Дарія Ребет, Василь Потішко, Катерина Логуш, Н. Н., Петро Чуйко.

Управителька кухні п. Бачинська (сидить) з жінками з УЧХ, які були господинями на лісничівці під час Першого Великого Збору УГВР.

Селяни!

Одним отримав у Вас зерно, молоко, худобу. Він приготував для Вас колгоспне яри. Не будемо голосувати за сталінських глумників і вбивцювців. Не будемо голосувати за колгоспи, за голодну смерть.

Уто йдо до голодування, той продає гривуці покосівни і цілий Український Народ в павоки червоної Бутарки — диктаторам, той закродовоє Українського Народу, він такий шідлий як саксон. Вічна ганьба зрадникам.

Смерть Сталіну і його зграї. Смерть виборам.

Хай живе Українська Головна Визвольна Рада /УГВР/. Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Сорок років тому, 15 липня 1944 року, була створена на українських землях Українська Головна Визвольна Рада, як верховне політичне керівництво боротьби українського народу проти німецьких і більшовицьких окупантів. Для відзначення цих роковин, постав в Нью-Йорку Громадський Комітет, складений з 68 громадян різних профілів. В рамках своєї праці, Громадський Комітет влаштував 5 травня ц. р. святковий концерт, а сьогодні оприлюднює частину знімок і документів постанов і боротьби УГВР, які знаходяться в Архіві Закардонного Представництва УГВР. В суботу, 20 жовтня ц. р. відбудеться заходами Комітету зустріч громадянства з членами-засновниками УГВР, які поділять своїми спогадами про постанови цієї установи, а від 14 до 19 жовтня триватиме виставка документів УГВР, УПА та ОУН.

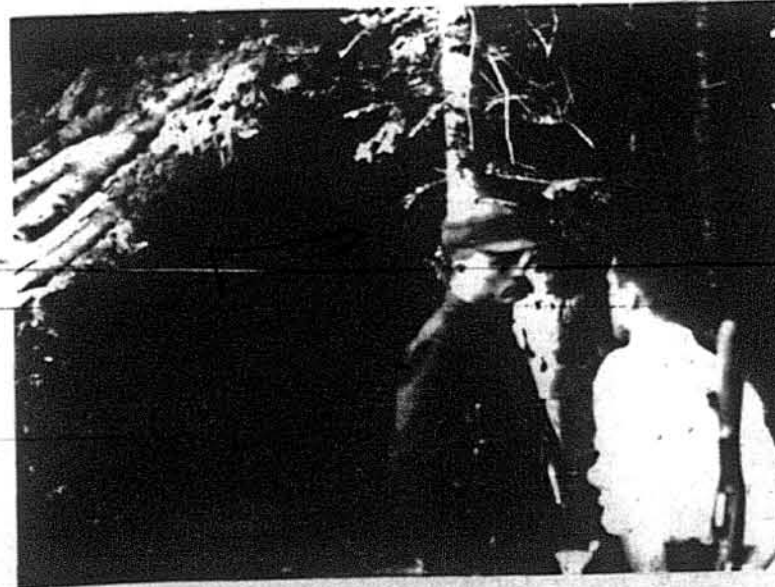
ЗА УКРАЇНСЬКУ САМОСТІЙНУ СОБОРНУ ДЕРЖАВУ БЮРО ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ (УГВР)

Випуск № 3 Вересень, 1948 р. Рік вид. 1.

З БОЙОВИХ ДІЙ УПА І ЗБРОЙНОГО ПІДПІЛЛЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ПІД МОСКОВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ

(Неповне зведення за час від м. серпня 1946 р. до м. серпня 1947 р.)

Визвольна-революційна боротьба українського народу на Українських Землях проти московсько-більшовицьких окупантів, за Українську Самостійну Соборну Державу — продовжується. В період від м. серпня 1946 р. до м. серпня 1947 р. продовжували діяти відділи Української Повстанчої Армії, діяло, проводило теж дуже часто бойові і саботажні акції, збройне підпілля. Своєю боротьбою УПА і збройне підпілля мчить на меті: а) навідувати волю українського народу до самостійного державного життя; б) не допускати до закріплення більшовицької окупантської влади на Українських Землях; в) боротися українське населення перед терористичним, грабунковим і національно-та-мо-

Член УГВР письменник Рісиф Позичанюк (у білій сорочці) розмовляє з воїном УПА з однієї з сотень, які охороняли Перший Великий Збір УГВР.

Найстарша пластунка відійшла у вічність

Св. п. пл. сен. керівництв Д. Білінська-Навроцька

У неділю, 27-го травня 1984 року, в Канаді, у Вінніпегу, на 92-му році життя, відійшла у вічність найстарша пластунка в діаспорі, пластун-сеніор керівництва Дарія Навроцька, довголітня пластова та соціальна виховниця, колишня учителька руханки в Державній Учительській Семінарії у Львові та в інших середніх школах у Західній Україні.

Панахиду за душу Покійної відбулася в середу, 30-го травня, в катедрі св. Володимира і Ольги, яку відсвяткували парох катедр о. Р. Кисілевський, о. митрат С. Іжик, о. крилошанин А. Пакош і о. В. Паскарук у присутності Митрополита Миксима. Під час панахиди співав хор, що ним диригував Ю. Гнатюк, а допоміжні йому зібрати цей хор В. Климків. На закінчення панахиди ст. пл. Люба Білаш проспівала пластову молитву „Отче наш“. Придомовні стояли почесна стійка ст. пл. Б. Білаш і ст. пл. Т. Кушак, а пластова молодь і пластуни-сеніори та представники громадських організацій в часі панахиди тримали засвічені свічки. Домовину внесли до церкви пластуни-сеніори — С. Корбутяк, П. Корбутяк, О. Гавалюк, Ю. Носик, Ю. Чучман і Л. Шулякевич. На домовині була китиця червоних маків а біля домовини вінки і квіти від пластової станиці та Осередку Праці Пластунів Сеніорів, від родини з Горонто і ЗСА та від приятелів з Вінніпегу. Рівночасно, замість квітів на домовину, присутні склали свої пожертви на Пласт і Фундацію ім. Т. Шевченка.

Прошальну проповідь на панахиді вів о. Р. Кисілевський, котрий гарно накреслив силуетку Покійної, спинаючись дещо довшо над її діяльністю в пластовій станиці у Вінніпегу. Похоронні Богослуження, разом із Службою Божою, відбулися у четвер, 31-го травня, в катедрі св. Володимира і Ольги при співучасті о. митрата В. Івашка, що приїхав на похорон із Саскатуну, і о. Р. Кисілевського. Зворушливу проповідь мав о. митрат В. Івашко, який сказав, що він прощає Покійну як пластовий капелан від пластового куреня, до якого вони обоє належали.

З церкви тлінні останки Покійної перевезено на шинтар Всіх Святих і покладено їх побіч її покійного мужа, сл.п. Осипа Навроцького, відомого громадського діяча, який помер 6-го серпня 1972 року. Над могилою, згідно з бажанням Покійної, не було ніяких промов, тільки пластуни проспівали пластову молитву „Царю Небесний“.

Описав пластуни і учасники похорону зібраних в пластовій домівці на післяпохоронне прийняття, що його приготували пластуни-сеніори та деякі пані з Пласт-Прияту. Господар прийняття пл. сен. С. Корбутяк привітав усіх присутніх від Пласту і від несприятливих членів родини (із ЗСА та Горонто) та попросив о. Р. Кисілевського провести молитву. Після скромного прийняття гарну промову-спомин мав пл. сен. о. митрат В. Івашко, прощаючи Покійну від 1-го пластового куреня ім. О. Тисовського, якого Д. Навроцька була довголітнім членом. Короткий перегляд життя Покійної дав пл. сен. А. Качор.

Пісню „Вічна Пам'ять“ і спільною молитвою, що її провів о. А. Пакош, закінчено похоронні обряди. Похороном займалися пластуни-сеніори з пластової станиці у Вінніпегу.

Я пригадую собі, що перший раз я побачив Дарію Навроцьку в домівці „Сокола-Батька“ у Львові, при вул. Руській 20 у 1928 році, в гурті чованих соціальних діячів. Було це в лютому 1928 року, коли до Львова загофив з далекої Канади проф. Іван Боберський, визначний і заслужений організатор українського соціально-світового руху в Західній Україні, якого українська громада у Львові дуже тепло вітала. Згодом часто зустрічав Дарію Навроцьку в пластовій домівці у Львові, при вул. Бляхарській, де вона часто

перебувала, бо належала до пластової „верхівки“, а я тоді приходив на сходинах, як юнак ІУ куреня ім. Б. Хмельницького.

Одначе, мого знайомство з Д. Навроцькою було, що так скажу, „на віддалі“. Знав її як учительку руханки яка не дуже любила, як ми, молоді хлопці, залицялися до її учениць. Зате я мав змогу в тому часі ближче пізнати її чоловіка, сотника УСС, Осипа Навроцького, тоді головного директора видавничої кооперативи „Червона Калина“ у Львові, що також мало вплив на вияв пошани до його дружини Дарії.

Ближче я пізнав подругу Дарію щойно в 1941 році, з початком німецько-польської війни, коли я з дружиною та маленькою дочкою Лесею повертався з Кринич до Львова, щоб почати працю ревізора в Ревізійному Союзі Українських Кооператив у Львові. Тоді сотник О. Навроцький, що був головою Українського Допомогового Комітету в Криничі і не міг ще повернутися до Львова, просив мене віднайти у Львові його дружину Дарію, яка не мала змоги в 1939 році разом з ним „емігрувати“ до Генерал-Губернаторства, та передати їй його адресу, малий пакунок і поінформувати про його життя в Криничі. Це я радо виконав. Д. Навроцька в той час працювала у центрі „Народної Торговлі“ у Львові, щасливо переживши більшовицьку окупацію.

З того часу мої і моєї дружини товариські зв'язки з Навроцькими вже не переривалися, а зміцнилися в новій країні нашого поселення у Канаді, у Вінніпегу, де ми роками разом співпрацювали в Пласті та інших організаціях.

Ця дружність спонукає мене розповісти про неї хоч коротко, щоб пригадати нашій громаді про її життя та громадську працю. Всі дані з її особистого життя я „запозичив“ з її життєпису, який вона виготовила для Пласту ще в 1962 році.

Дарія Навроцька, уроджена Білінська, народилася 1-го травня 1893 року в Комаїні, малому містечку в Західній Україні, де її батько, Осип де Каченович-Білінський, нащадок т. зв. „холодковий шляхти“ з Білин, коло Самбора, був суддею. Мати Антонина, з дому Шемелька, перед одруженням була учителькою в Самборі.

Початкову освіту мала Дарія побираючи спочатку від батьків, а відтак у Перемислі, Бережанах, а по смерті батька (1907 р.) — у Львові, куди переїхала з матір'ю і бабуся. Тут закінчила 8 класу Дівочої Школи УПТ ім. Т. Шевченка, а потім училася в Учительській Семінарії Українського Педагогічного Товариства (УПТ). Матуральний іспит вона склала в відзначенням 12-го вересня 1912 року в Державній Учительській Семінарії. Як визначна студентка студувала на філософському факультеті Львівського університету, де по двох роках, 4-го липня 1914 року склала іспит на учительку руханки з правом навчання в середніх школах. Рівночасно почала учителювати в школі вправ при Учительській Семінарії УПТ.

У перших класах війни в 1914 році Д. Білінська з матір'ю і бабусею виїхала на „першу еміграцію“ на Моравію, а коли австрійські війська звільнили Львів з під московської окупації, вона повернулася до Львова.

Четвертого березня 1916 року Дарія виїхала заміж за Осипа Навроцького, що тоді був старшиною Українських Січових Стрільців, а якого вона знала ще з-перед війни, коли працювала в канцелярії Повітової Січі та із підготовчих праць до Соціально-Світового Зв'язку, що відбувся в 1914 році.

У 1917 році склала іспит на учительку народних шкіл, а в 1919-20 році почала працювати в Державній Учительській Мужській Семінарії у Львові. 1920-21 рр. Дарія разом зі своїм чоловіком закінчили однорічний торговельний курс при Торговельній Школі Т-ва „Про-

У Сорокові роковини УГВР

(Декларація Закордонного Представництва УГВР)

1. Створення Української Головної Визвольної Ради 15-го липня 1944 року було у програмовому, політичному та організаційному відношенні довгого процесу боротьби українського народу в умовах німецької окупації України, зокрема боротьби Організації Українських Націоналістів і Української Повстанської Армії. З перших днів нападу Німеччини на СРСР було ясно, що війна між німецьким та московсько-більшовицьким імперіалізмом ведеться в першу чергу за панування над Україною. Одні і другі заперечували права українського народу бути господарем своєї землі. В таких умовах українську самостійницьку політику і боротьбу за державницьку незалежність України можна було вести тільки рівночасно проти обох імперіалізмів.

Це було дуже важке завдання, коли мати на увазі, з одного боку величезну мілітарну силу Німеччини і Москви, а з другого, факт скривавлення українського народу у 1930-х роках і у самій війні, а також тодішню слабкість, а то й неіснування організованих українських політичних сил. Одним винятком були підпільні кадри ОУН, які створили основний стрижень і мережу організованої боротьби проти німецьких окупантів і мобілізували самооборону народу. Допоміжним елементом в народній самообороні стали тоді українські Церкви і толеровані окупаційними властями громадські структури опікунчого, господарського і культурно-освітнього характеру.

2. У 1942 році, вперше з визвольним підпіллям, народилася УПА як загальнонаціональне збройне ядро народу і ті обидві сили стали тривалим фактором організованої самостійницької політики українського народу проти німецьких, а від 1943 року також проти московсько-більшовицьких поневолювачів. Завдяки цим силам утворилася Українська Головна Визвольна Рада як верховний загальнонаціональний політичний центр і виразник прагнень українського народу до державної незалежності та заперечення німецької концепції т. зв. Нової Європи і накиненого українському народові Московією фактичного уряду УССР.

У своїх основоположних документах, у Платформі та Універсалі, УГВР закликала українські народні маси до боротьби за державну самостійність України, за основні демократичні свободи для всіх громадян України, за ліквідацію невірної колгоспної системи та провадити такі акції як бойкот т. зв. виборів в СРСР, опір насильній колективізації та вивозом українського населення поза межі України, допомогу голодуючим в перших післявоєнних роках, оборону Української Католицької Церкви та віруючих загалом тощо.

3. УГВР, а також ОУН і УПА, родилися в ідеології навізній до традицій поневолення ставів боротьби, зокрема до української національно-демократичної революції 1917 і наступних років, Української Народної Республіки, — як одна ланка єдиного процесу прагнень українського народу бути господарем своєї землі. У свою чергу, УГВР і всі підпільні та повстанські боротьби стали одним з головних чинників, які створили підґрунтя для народження інших своєю формою виявів самооборони і боротьби українського народу у післявоєнних десятиріччях. Шестидесятники і все духове зрушення в Україні у 1960-х і 1970-х роках, такі форми як Український Національний Комітет, Український Національний Фронт, Українська Робітнича-Селянська Спілка під проводом Левка Лук'яненка, самвидав, Українська Гельсінкська Група — це нові окремі етапи вияву українських національних, політичних і соціальних прагнень та боротьби за їх здійснення.

4. Подібно як у відношенні до діячів української національно-демократичної революції та учасників визвольного підпілля і повстанської боротьби воєнного і післявоєнного періодів, Москва терором відповіла на нові форми самооборони українського народу останніх десятиріч. У похіді проти носіїв того руху вона живає драконські прусиди, „психушки“, провокації, ганебні наклепи тощо. Водночас, комуністична тоталітарна бюрократія у спілці і на послухах російської шовіністичної чорносотенщини поширює свої удари на весь український народ, на його душу, на його прагдівську віру, історію, культуру, мову, і зasoбам фізичного і психічного терору намагається перетворити його в одну т. зв. совєтську, на ділі, російську націю. В обличчя вже недалекого 1000-ліття хрищення України, московське політбюро разом з ієрархією Московської Православної Церкви, намагається обманом присвоїти собі цю величну сторінку історії українського народу.

світі“ у Львові, що допомогло їм пізнати у веденні адміністративних справ у „Червоній Калині“, в Пласті та в інших організаціях.

Праця Д. Навроцької не сподобалася польській шкільній владі, яка в 1933 році перенесла її зі Львова на таку ж саму працю до Бучача, до Державної Гімназії, де вона працювала аж до приходу на західноукраїнські землі більшовиків у 1939 році.

Час Другої світової війни Дарія перебувала у Львові сама, бо її чоловік мусів втікати перед більшовицьким „назелено“ до Генерал-Губернаторства, щоб оминув більшовицьку тюрму і заслання. У той час вона з трудом дістала працю помічником книгівода у Львівському університеті, а з приходом німців до Львова стала книгіводою у центрі „Народна Торговля“ у Львові.

У 1942 році Д. Навроцька повернулася до учительської праці, спочатку у Державній Дівочій Ремісничій Школі, а від 1 квітня 1943 року перейшла у Державної Школи Садівничих, тобто виховниць дитячих садочків. Рівночасно брала додаткові лекції бухгалтерії і торговельного діловодства, щоб стати учителькою торговельних шкіл Восни длі перекреслили всі її плани і в березні 1944 року вона розпочала з чоловіком довгу мандрівку в невідоме, в західний світ, починаючи від Кринич на Лемківщині, а відтак через цілу Словаччину до Австрії, до Штрабру, звідти, до Любена на Шлезьку, далі з різними пригодами до містечка Арцбергу, біля чеського кордону з ігодою — до таборів переміщених осіб в Бад Веріс-

гофен, потім до Авсбургу в Баварії і в кінці 1948 року Навроцькі прибули до Канади, до Вінніпегу.

Перегляд життя і праці Д. Навроцької треба ще доповнити відомостями про її пластову та іншу громадську працю.

Членом Тайного Пластового Гуртка при Учительській Семінарії УПТ вона стала після першого Соціального з'їзду, що відбувся в 1911 році, тобто вона була пластою 73 роки, а завершувала її до цієї організації Олена Степанівна і Іван Чмола, тоді студент університету, що був виховником того гуртка, а відтак організатором перших відділів Українських Січових Стрільців. У 1913 році пластуни зорганізували окрему чоту Українських Січових Стрільців при Повітовій Січі у Львові під проводом Олени Степанів. У той час була Дарія. Рівночасно проф. Іван Боберський намовив Дарію Навроцьку стати членом Учительського Куржа „Соколі-Батьку“, який підготував цей славний Соціальний з'їзд.

До УСС Д. Навроцька не попала тільки тому, що мусіла везти матір і стареньку бабусю до родини коло Римакова, а коли повернулася до Стрия, то вже було запізно. Австрійський уряд обмежив корпус УСС до 2,000 осіб, а жіночу чоту „обчорав“ до кількох осіб із Оленою Степанівною на чолі. Не маючи змоги бути в чоті УСС, вона відтак включилася до комітету, що займався пораненими українськими вояками у львівських шпиталях (в жіночому комітеті для виготовлення прапору Українським Січовим Стрільцям була скарбничкою).

А в парі з цим, імперіалістична політика Москви ведеться шляхом визиску українських робітників, селян і творчої інтелігенції, які лівину частину своєї праці мусять віддавати на чужі інімі інтересам послугам мілітаристичної імперії. Від кількох років Москва змушує молодих українців та молоді інших народів СРСР кривавитися і віддавати своє життя на завоювання Афганістану та поневолення свободолобного афганського народу.

5. Московсько-комуністичний режим загравав політичні і соціальні свободи у всіх народів СРСР, включно з російським, проте особливе знущання ведеться в СРСР над українцями та іншими не-росіянами. Але досвід цієї імперії повчав, що мілітарно-поліційний апарат комуністичної диктатури і російського шовінізму та їх збанкрутований ідеологічний багаж не зуміли зламати прагнень і духовного опору українського та інших неросійських народів СРСР. Після кожного погрому в Україні на поверхні життя з'являються нові парості національного відродження.

При цьому визвольна боротьба українського народу проходить у час, коли націоналізм поневолення народів СРСР і сателітів Москви, отже їх прагнення до державної самостійності, політичної і соціальної демократії, стали головною руйнівною силою, яка знутри розквітне імперіальну будівлю. А втім, а доби нуклеарної зброї, яка могла б принести тотальне знищення всім народам світу, визвольна боротьба поневолення Москвою народів, є не тільки найуспішнішим і на ділі єдиноким засобом для їх визволення, але також для врятування людства від загрози нуклеарної катастрофи.

6. На українських землях продовжується самооборона народу в різних галузях життя, зокрема за збереження його духовності, за його власне національне обличчя, за підставу громадянських свобод, за права українських селян, робітників і творчої інтелігенції не бути об'єктом експлуатації панівного бюрократичного клікою, яка одержує накази з Москви.

У таких умовах нашого народу, українська діаспора може стати могутнім чинником допомоги своєму народові. Ця допомога — це водночас допомога самим собі, це змагання за те, щоб не тільки українці на батьківщині були українцями, але й за те, щоб українці поза її межами були самі собою, щоб виростаючи серед неукраїнських суспільств наші молоді покоління, здобувачи до себе належне ім місце, були водночас у тому світі носіями і активними апостолами правди про життя і боротьбу народу з якого вони виїшли. Таку мету можна досягти такими засобами як збереження нашої вікової духовної культури і традицій, як засвоєння їх вперше з українською мовою народженням на Заході українськими поколіннями і передачі їх їхнім дітям, як моральна і матеріальна участь у розбудові наших культурних, наукових, економічних установ, наших Церков, і готовість жертвувати для них свою працю і гроші, як приєднування для цього діла розсіяних по цілій діаспорі забутих душ українського народу і поборювання багнців байдужості, egoїзму, комплексів „моя хата скраю“, врешті, як активізація людей українського роду в громадському, науковому, господарському та політичному житті країни поселення, без чого не можна мати впливу на їх ставлення до України. Тільки такі наші зусилля можуть принести реальну допомогу українському народові. Бо між Україною і діаспорою існує тривала функціональна взаємозалежність: ріст українського потенціалу на українських землях збільшує шанси дії діаспори, а активність діаспори посилює місце України серед інших народів СРСР і у зовнішньому світі.

7. Роковини створення УГВР та організованої підпільної та повстанської боротьби є, як кожні роковини визвольних зусиль поневоленого народу, нагодою для духовного оновлення, для закріплення віри й сили у справедливості і успішності боротьби, а водночас — це нагода для холодної аналізи наших досягнень і наших невдач, їх причин, та планування нових етапів боротьби. Це нагода для засвоєння правди, що тільки організованими формациями і тільки з ясною програмою, яка відзеркалює життєві інтереси народу, можна вести боротьбу за його державну незалежність. А для діаспори — це в парі з цим нагода для усвідомлення завдань, зобов'язань та можливостей допомогти рідному народові і допомогти самим собі зберегти власну самобутність та стати гідним співтворцем у великому процесі боротьби українського народу за його національну, політичну і соціальну свободу.

У часі Листопадового Зриву в 1918 році Д. Навроцька весь час працювала у військовій кухні в Народному Домі, де містилася Начальна Команда. За цю працю вона була відзначена відзнакою Української Галицької Армії для цивільних осіб — сінній хрест на золотому полі.

У 1919-20 роках за старання проф. М. Федусевича при Учительській Семінарії зорганізовано Третій полк (пізніше переіменовано полк на курені - прим. А.К.) УУП Пластових Юнаків ім. княгині Ярославни, якого Д. Навроцька була опікуном або зв'язовою до 1929 року. З того часу Д. Навроцька була членом Верховної Пластової Ради або Верховної Пластової Команди.

У 1927 і 1928 роках вона була команданткою жіночих пластових таборів на Соколі, а рівночасно вела адміністрацію журналу „Молоде Життя“ аж до роз'язання Пласту польською владою в 1930 році.

За свою пластову діяльність вона була нагороджена в 1929 році „Пластовою Свастикою Заслуги“. Рівночасно вона була членом Першого Куреня Українських Пластових Сеніорів ім. О.С. Тисовських і в тому курені була до самої смерті.

Упродовж усіх тих років перебування у Львові вона працювала активно в „Соколі-Батьку“, Союзі Українок, Учительській Громаді, „Червоній Калині“ (помігала часто своєму чоловікові, який був головним директором цієї кооперативи), була членом кооп. „Народне мистецтво“, а по роз'язанні Пласту стала членом туристичного Т-ва „Плай“ і його скарбником, яке продовжувало виховну пласто-

ву працю в дещо іншій формі.

Після Другої світової війни в Німеччині, на 31-й пластуни у Байройті 20 жовтня 1946 року, переведено П. верифікацію як пластової сеніорки.

У Канаді, зараз по прибутті до Вінніпегу, в жовтні 1948 року зголосилася до Уповноваженого Головним Пластовим провідом на Канаду о. пл. сен. В. Івашка, готова знову до пластової праці.

У Вінніпегській пластовій станиці Д. Навроцька виконувала різні діловодства. Вона була заступником станиці, писарем, членом контрольно-комісії головною іспитовою комісією юнацьких праць, провідником Осередку Праці УПС, інструктором ігор і забав для юнацьких виховниць, скарбником-комісії купна пластового дому, скарбником станиці, а рівночасно довгі роки вела касові книги та свідчення членських внесків і оподаткування пласту, що погодилися патронувати над одною „Рідною Школою“ у Німеччині.

У 1956 році їй надано перше пластова відзначення — „Золотий Юрій“. 1957 року вона одержала друге пластова відзначення Куреня — „Срібну Пластову Куреню“, а в 1974 році — „Орден Невгасимої Ватри“ та була іменована Начальним Пластовим членом, членом Кадрів Виховників з осягом третього ступеня вишколу. У Сеніораті вона мала ступінь пластова сеніора керівництва.

Крім пластової праці, Д. Навроцька була активною в Товаристві Опіки над українським дошкільним, а в Кредитовій Кооперативі півночного Вінніпегу, в Осередку Української Культури і Ос-

Закінчення навчання в Школі Українознавства в Нью Йорку

У суботу, 6-го червня, о. П. Пашак, ЧСВВ, парох церкви св. Юра, відправив Богослуження на закінчення шкільного 1984 року школи українознавства. В своєму короткому й дуже змістовному слові він пригадував учням, щоб де вони не були, ніколи не забували свого народу, своєї Церкви, своєї мови. Бо це є найцінніший скарб у житті людини. В просторій аудиторії школи св. Юра, заповненій учнями, батьками і гостями, виступила на сцені молодь (ко-ло 160 осіб), як гарний квітник красувався на сцені. Зразково проведена програма під орудою учительки п'ятої класи Марії Гарасимович-Олінець поклонила публіку.

Програму відкрив директор школи П. Дорожинський коротким привітом, а діти з садочку, що є під опікою 83-го Відділу США та учительки Е. Ващук, проспівали з рухами привітання „Ми — музиканти з Києва, приїхали до вас“. Спозором Школи Українознавства від 1949 року з Товариства „Самопоміч“, Відділ в Нью Йорку.

Суддя Богдан Ластовецький, голова „Самопоміч“, сердечно привітав учнів, батьків і численні зібраних гостей, а зокрема батьків, які розуміють, що рідна мова кожному потрібна для їх дітей, щоб не забути свого походження, свого народу і його високої культури та традиції. „Честь і слава їм!“, — закінчив голова, а публіка подякувала йому оплесками.

Програма була багата, кожна класа виступала з віршами або співом. Діти передшкільня учительки Анни Редько, продекламували вірш „Зайчикова вакація“. Потім виступили учні 1-ї, 2-ї, 3-ї і 4-ї класів з імімі, плашками „Ой, ви, пташки“, „Сіра білочка“, „Українка я маленька“. Маленька Христя Редько, учениця Олени (Лесі) Гой, з зав'язками показала „Всім нам мати-Україна!“. Учні 2-ї класи проспівали пісню „Гей, там на горі Січ іде“, акомпанював на гітарі збірний учень ХІ класи Андрій Олінець. Потім учні класи Софійки Заліс декламували вірш „Пан Запек“ і проспіва-

ли пісню „І, і, і, співаємо собі“. Учні ІУ класи учительки Дзвінки Бриквич рецитували вірш Ганни Черній „Україна“ і співали пісню „Ой, видно село“. Третя класа, учительки Ксені Драган, продекламувала вірш „Вже настав вакацій час“. Учні всіх класів заспівали всім учителям „Многа Літа“ і роздали учителям (кожній своїй учительці) квітку. Середні класи — 5-та, 6-та і 7-ма під диригентською учительки Марії Гарасимович-Олінець проспівали пісню „Рідне гніздечко“, а УІ класа учительки Ляриси Соної продекламувала вірш „Українська мова“. Володимир Самійленко заспівала пісню „Іхас стрілець на війноньку“.

Учениця 7-ї класи, яку проводить учитель Іван Близник, Галия Кузишнін з відзнакою і чітко прочитала короткий життєпис Ліни Костенко і вірш „Крізь відстані“, а всі учні цієї класи заспівали пісню „Земле моя“ слова Бориса Будного, муз. Е. Осідача.

За закінченні програми директор П. Дорожинський в асисті учительки роздав свідоцтва, а голова Батьківського комітету Таря Тершаківська запросила на перекреску, яку приготували матері дітей.

Дивимось на нашу дівочу і серце радіє, що тут, далеко від рідного краю, наші розумні і патріотичні батьки не забувають свого коріння, своїх предків і виховують своїх дітей у пошані і любові до свого народу. На жаль, є багато родин, що на віть у своїй хаті живають англійською мовою. Тому учителі в Школі Українознавства повинні бути для дітей не тільки вчителями, але й батьками і приятелями, щоб діти йшли до школи з радістю і приємністю, що почувють і побачать те, чого не мають вдома.

Наша школа має приміщення в модерному будинку школи св. Юра і має 16 учителів. Знаменитим фінансовим референтом школи є Лев Пришляк, заступник голови відділу Товариства „Самопоміч“ і член Головної Управи.

Ольга Соневицька

Виставка Я. Вижицького в Гантері

Гантер, Н.Й. (І.Д.) — У неділю, 1-го липня ц.р., відбулося у Гантері відкриття чергової виставки картин мистця Ярослава Вижицького в його домі близько мотелю „Ксеня“.

Ред. І. Кедрин-Рудницький відкрив її в год. 2:20 по полудні вступним словом у жартівливій формі, переплітаючи анекдотами про його приятеля Славу, його дружину Марійку поглядами деяких жінок на їхні чоловіків з такими „епітетами“ як „старий чорт“, із закликом про неробство. Числен-

віти, в Представництві Виконного Органу УНРади, у Фонді Допомоги Українців Канади та в інших організаціях.

По смерті мужа почала занепадати на здоров'я і тоді перенеслася жити до Дому Пресвятої Родини, де мала добру опіку. До останнього дня свого життя Д. Навроцька цікавилася громадськими справами, пластами свої членські внески до всіх товариств і організацій, стала фундатором Народної Фундації ім. Т. Шевченка, енциклопедії українознавства, а рештки своїх заощаджень записала на пластові видання. В останніх роках з пластуни-сеніорів найбільше часу присвячували покійній Любці Гнатюк, Галі Коваль і Надії Гавриш. Виконавцями її останньої волі вона назначила Любу Гнатюк і інж. А. Качора.

Ця загальна і дуже неповна інформація про життя і працю Дарії Навроцької хай буде виявом пошани та вдячності до неї за її довголітню пластову та іншу громадську працю. Пластуни з глибокою пошаною клоняють свої голови перед нею та ставитимуть Покійну за приклад пластової праці молодому поколінню.

Андрій Качор

но зібрана публіка доладала дещо від себе.

Після гумористичного вступу ред. І. Кедрин ствердив, що Я. Вижицький — це передусім типовий кольорист-ром

Радіопередачі Самбірських у Чикаго

Під час радіопередачі ОДУМ-у сидять (зліва): Степан і Люся Самбірські та Павло Пошиваник.

У кожному місті ЗСА, де є більшість українців, діють українські радіопередачі. В Чикаго кожної неділі в 9-й годині, тобто в середині дня, передачі українською мовою. Найбільше передає в суботу. Починаючи від 2-ї години по полудні аж до 9-ї вечора, з етеру доходить до українського слухача передача православної парафії св. Володимира, української католицької церкви св. Миколая, спортової та баптистської громади. П'ять днів на тиждень має передачу Марія Чичула, який допомагає Андрій Скиба та раз на тиждень в буденні дні — Визвольний Фронт, українська католицька парафія св. Володимира і Ольги та панство Самбірські, який довший час мали передачу по п'ятницях, а тепер кожної неділі о 7-й годині вечора.

Українські радіопередачі утримуються переважно українськими підприємцями, що рекламують свій товар, товариствами чи парафіями, що подають платні оголошення про різні імпрези: концерти, виставки, забави, бенкети, зустрічі чи збори.

Найбільш відома, популярна і найстарша українська однагодинна радіопередача — це передача Люсі і Степана Самбірських. В грудні цього року вони розпочнуть 35-й рік своєї відданої служби українській громаді. Їхня передача складається з кількох частин. В першій частині надаються актуальні новини з життя українців в Україні та за її межами й новини зі світу. Далі частини передачі присвячуються релігійним святкам, національним роковинам, відзначенням дат народження чи смерті відомих українських письменників, поетів, науковців, політичних діячів та місцевим подіям.

Відзначення відомих історичних постатей минулого й сучасності прикрашають українськими народними піснями та піснями чи музикою композиторів України та емігрантів. На передачі Самбірських ви почуєте твори Григорія Кістаго, Сергія Козака, Ігоря Шамо, Володимира Івасюка, Миколи Лисенка, брата Майбородів, Миколи Фоменка, Станіслава Людкевича та багатьох інших, як також і новітню модерну українську музику у виконанні різних ансамблів із різних континентів.

Око

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Св. п. Ярослав Лабка

А смерть не покоси кладе, кладе гори... Велід за бл. п. Володимиром Скрипчуком, найближчим сусідом колишнім учнем У.А.Г. у Львові, що помер 14-го березня 1984 року, в понеділок, 2-го квітня цього року відійшов у вічність бл. п. мгр Ярослав Лабка, пластун-сеніор довір'я, абсолютний УАГ, УМІ ім. М. Лисенка, державного Університету у Львові, церковний, громадський і пластовий діяч в краю і на еміграції, директор УМІ і довголітній учитель музики в Трентоні й Балтиморі.

Я. Лабка народився у Львові 27-го лютого 1910 року в родині Івана і Розалії, з дому Думинської. По закінченні народної школи УПТ „Рідної Школи“ ім. Бориса Грінченка й Української Академічної Гімназії (головний заклад) у Львові, студіював у Львівському університеті право й економіку, навчаючись одночасно музики й гри на скрипці в Українському Музичному Інституті ім. Лисенка. За Польщі працював в Бидгощі (Бромберг), залишившись там аж до приходу німців до Львова в липні 1941 року. Повернувшись до Львова, працював в „Центробанку“ й у вільних хвилинах присвячувався музиці.

З відступом німецьких військ у 1944 році подався на Захід і проживав в таборі Вайсенберг біля Нюрнберга, працюючи в УННРА й ІРО правним дорадником. У 1949 році прибув до ЗСА, поселившись в Трентоні, Н.Дж., проживав тут до кінця свого життя, присвячуючи свої надхненні вояцьким ліхольотям сили церковним, громадським і пластовим справам. Був спів-основником місцевої парафії св. Йосафата, пластової парафії й основником трентонського відділу УМІ. Довгі роки був членом церковного братства, виховником молоді, головою й членом управи пластової парафії, членом управи ІАГ-го Відділу СУК „Провидіння“, виконуючи останніми роками функції скарбника цього відділу. Як основний керівник відділу УМІ навчав молоді гри на скрипці, заснував мандоліново-гітарну оркестру при місцевому осередку СУМА і довгі роки проводив нею та доздив кожнораз до Балтимору, як допоміжний учитель музики у тамошньому відділі УМІ.

В 1939 році одружився з абсолютною гімназисткою УПТ — „Рідна Школа“ у Львові Ярославою Фостяк. Не маючи власних дітей, удочерив сироту Марійку, яка, одружившись з Гором Мишиком, подарувала йому двох внуків: Адама і Ореста. Ще до війни втрапив рідного брата Володимира і сестру Марію, що померли у Львові. Помер безболісно (читаючи „Свободу“ у фотелі) від задижки нещоду серця.

Похоронні обряди проводились у п'ятницю, 6-го квітня, в похоронному закладі „Куч“ — Фінерал Гом, де після Парастасу й Панахиди, які відправив парох церкви св. Йосафата о. митрат д-р Василь Махук при співучасті співаків Івана Головка, Макара Копаніч і принагідного хору, на Вічну Ватру перед Престолом Всевишнього, Спосилого прощали: пл. сен. кер. Любомир Онискевич від проводу і членів пластової парафії (групи), Макара Копаніч, голова ІАГ-го Відділу СУК „Провидіння“, та пл. сен. Іван Р. Костюк, голова ОП — УПС, що при похиленому пластовому прапорі і співі пластової пісні „Ні вже йде“ віддав Спосилому останній пластовий дружній салют. За весь час тривання Парастасу й Панахиди, біля відкритої домовини на почесній

стіллі стояли пластуни, юначки і юнаки, з пластовим прапором і знаменами та пластуни-сеніори, члени проводу станиці й ОП — УПС.

Наступного дня, в суботу 7-го квітня вранці, після короткої відправи в похоронному закладі довга валка автомобілів провозжала домовину, прикриту китайкою і пластовим капелюхом до парафійної церкви св. Йосафата, де Заупокійну Богослужбю відправив о. митрат В. Махук, прощаючи свого співробітника в парафії глибокозмістовним прощальним словом. Співаки, як і попереднього дня, Іван Головка, Макара Копаніч і принагідний хор. До „останнього цілування“ до домовини, прикритої китайкою і пластовим капелюхом, підходили біля сотні співучасників похорону, віддаючи глибокі останкам свого улюбленого сусіда й члена громади останню на цьому світі „прощавай“.

По закінченні церковних відправ знову довга валка автомашин відправляла Спосилого на місцевий цвинтар Пречистої Діви Марії, де після закінчення відправ й опечатання гробу, прощальне слово від Головної Управи УМІ сказав проф. Дарія Гордінська-Каранович. При звуках стрілецької пісні „Видиши, брате мій“ пл. сен. Іван Р. Костюк, поспішаючи кришкати української землі з родиною гробу батьків Спосилого у Львові, передав китайку і пластовий капелюх вдові пл. сен. Ярославі і її дочці пл. сен. Марії Мишич.

На заупокійній трізниці, що відбулася в приміщеннях парафії св. Йосафата і яку приготували члени ІАГ-го Відділу СУА при допомозі Юстини Надрати і Богдана Осадни, останні прощальні слова сказав головний секретар СУК „Провидіння“ у Філадельфії, проф. Богдан Тодорів, ред. Ярослав Шав'як — від УМІ в Балтиморі і д-р Олександр Нічка з Глей Спей, Н.Дж., доволі глибокий вірний друг Спосилого й його родини, також колишній абсолютний УАГ у Львові, що у зворушливих словах подав перекір життя Славка і його дружбу з ним під час студій у Львівському університеті й у дальшій життєвій мандрівці. Пл. сен. Іван Р. Костюк, що проводив трізною і похороном, попросив Покійного від Об'єднання Абсолютів УАГ у Львові, пластових друзів та гімназійних й університетських колег. Від родини склав подяку усім і за все інж. Роман Мишич.

Під час похоронів проведено грошову збірку добровільних пожертв замість квітів на свіжу могилу на благородній цілі, якою зайнявся Богдан Осадна. Так закінчилася життєва мандрівка бл. п. Ярослава Лабки на цьому суєтливому світі. Нехай пам'ять про нього надовго залишиться поміж нами.

(юко)

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1) мистецької насолоди. Виконавцями ролей є відомі оперні солісти і солістки, які мають за собою поважний стаж праці на сценах українських і не-українських театрів; побіч них виступають нові надійні співацькі сили, що стали членами Ансамблю, завдяки їхнім талантам і любові до рідної пісні.

Безсмертний „Запорожець за Дунаєм“ Семена Гулака-Артемовського, українська опера з чудовою музикою і захоплюючим змістом, вже кільканадцять років не сходить з українських сцен не тільки в Україні, але і в цілому світі, при чому перекладають її на інші мови і ставлять на світових сценах. Може жальна інша українська опера не викликає такого ентузіазму серед українських глядачів, як саме „Запорожець за Дунаєм“. І тому її знову з великою охотою побачать гості „Союзівки“, вакаційно-відпочинкової Оселі УНС.

Культурна праця школи св. Миколая в Філадельфії

Ця школа, поза чисто шкільними завданнями, присвячує чималу увагу й культурній діяльності, що має своє окреме виховне значення, користь для парохії, вітку для батьків дітей та розголос українського імені.

Діти цієї школи все мають якісь імпрези чи в школі, чи поза школою. Прикладом таких імпрез нехай буде лише один минулий рік, у якому діти мали аж 15 виступів, беручи участь на різних фестивалях, у домах для старших людей, шпиталях та різних школах і все з великим успіхом, про що навіть ширше розписувалися американські часописи, підкреслюючи ці виступи як зразкові, добре організовані й з українським обличчям, бо з показом бандур та українських співів—коляд, галок та народних пісень, що їх виконували численні групи дітей в українських строях.

Важливим при цих виступах було те, що діти давали короткі вістки про себе, своїх батьків, свою школу, парохію, країну походження їхніх батьків—Україну та її теперішнє невідрадне положення під гнітом окупанта.

Мирон Федорів

В Гантері відкрили виставку картин трьох Козаків

Гантер, Н. Й. (І. Д.)—Традиційне відкриття виставки картин Едварда (Ека), Юрія і Яреми Козаків відбулося 30-го червня ч. р. у заповненій залі мотелю „Ксеня“ в Гантері. Власниця „Ксені“ Оля Кобзар відкрила вечір сердечним привітом для всіх присутніх, постійних бувальців, об'єднаних пітнім злом для творчості Ека і його синів, любов'ю до мистецтва і краси. Вона передала ведення вечора ред. Ласі Любювич, що в жартівливих словах запросила сеньйора наших журналістів ред. Івана Кедрина-Рудницького, щоб відкрив цю „козацьку“ виставку картин.

Ред. І. Кедрин почав від критики різних „істин“, що на його думку, не сповнили сподівань і розходяться з нашою дійсністю. Він згадав і про деякі „чуда“, а одним із них є його присутність у Гантері на тому вечорі. З найбільшою присмицтвом він уже багато років відкривав виставки Ека і синів, що є покровителів, бо вони творять у тіні свого великого батька. Перегнати Ека трудно, але здоганяти можна.

Юрій Козак намалював велику картину про хрищеня Русі-України, працював над нею два роки. Вона є в галерії картин панства Шафранюків у Торонто, найбільших сучасних наших мистецтв. Треба мати великий талант, щоб створити таку імпульсноту композицію в гармонійній цілості з історичною перспективою. Юрій належить до наших найвищих майстрів візантійського напрямку, після смерті маестра Михайла Осінчука.

Другий син, Ярема, вицарює не тільки квіти, красу, композиції, але й наші гуцульські танки.

Еко завжди вірний собі: рисують, рух, уява, захоплення, у косах, бандуристів, усусів і гуцулів.

Виставка багата тематично й технічно: темпера, олія, акрилка й інші. Тому кожний з відвідувачів виставки каже: „Хочу мати образ Козака!“ Приємно ствердити, що, як сказала Оля Кобзар, всі у переповненій залі об'єднані піснотом до творчості великого мистця.

Маестро Степан Крижанівський прочитав вірш Бабая (Богдана Нижанківського „Дудити“) „Дума про Козака Едварда“ у стилі козацьких дум, але так, „навесело“.

Ред. Ласі Любювич прочитала свою прелестну гумореску про телефонну розмову між „говорючою“, що подала на не той номер. Молода співачка, Лавруна Туркєвич, своїм милим і ніжним голосом проспівала у власному супроводі на бандурі

Час на зміну варту

Президент Рональд Реген з мгр Христіною Гелетканич-Спейн на прийнятті у Білому Домі.

Українська спільнота тут, на американському терені, є так сильно зайнята своїми внутрішньо-супільними і політичними справами, що вже від довгого часу перестала обговорювати на сторінках нашої преси проблеми, які є життєвими для нашої спільноти на поселеннях. Шоправда, ми розв'язали частинно деякі проблеми в нашій діяльності, однак, треба буде присвятити ще багато часу і труд, щоб одержати єдність на внутрішньому суспільно-громадському і політичному відтинках. Зараз нам треба зайнятися справами, які є дуже важливі для нашого дальшого буття тут, тому що вже наближається час нашого відходу на заслужений відпочинок і передавання різних ділянок українського суспільно-громадського і політичного життя молодшій генерації, нашим наступникам. Ці наші молоді люди своїм знанням і новими методами праці повинні переводити в життя першого значення завдання, які були, є і будуть головною ціллю української спільноти, а це — збереження української громади тут, на прибраній батьківщині, допомагаючи нашим братам морально і матеріально в боротьбі з окупантом. Українська спільнота може багато скористати з поради чл. д. т. т. як реалізація проєктів суспільно-громадського характеру цих молодих людей, що займають відповідальні становища в різних ділянках суспільного життя американської спільноти.

Одну з таких державних установ, яка виконує дуже важливі завдання і відповідає за рівень фізичної справності не тільки молоді, але і всіх громадян різного віку, є створена в 1956 році „Президентська Рада для фізичної справності і спорту“. Цією установою завідує 15-ть визначних громадян, котрих призначає президент ЗСА, які звітують президентові і секретареві здоров'я і людських послуг. Завдання цієї установи — це виконувати мо-лодих людей в ділянці фізичної культури, допомагати своїми програмами і порадами різним фізичним організаціям в їхній праці, проводити дослідження, щоб встановити рівень фізичної вправності молоді, заохочувати провід-

ників різних молодечих організацій і виховників шкільної молоді, як також і батьків користати із різних програм, випрахованих Президентською Радою для фізичної справності і спорту. Значення позитивних наслідків праці цієї установи є дуже важливі в житті американської спільноти, доказом чого може послужити сам факт, що президент Рональд Реген зацікавлений цій ділянкою суспільно-громадського життя свого народу.

На запрошення президента Р. Регена радні і ексекютивні Президенти Ради взяли участь в прийнятті в Білому Домі, на якому президент Р. Реген високо оцінив працю цієї установи, висловив своє призначення радним і ексекютиві, і сказав що „відповідний рівень фізичної справності американської молоді говорить дещо про його людяність як нашої“, і це є „важливий по-мим методами праці повинні переводити в життя першого значення завдання, які були, є і будуть головною ціллю української спільноти, а це — збереження української громади тут, на прибраній батьківщині, допомагаючи нашим братам морально і матеріально в боротьбі з окупантом. Українська спільнота може багато скористати з поради чл. д. т. т. як реалізація проєктів суспільно-громадського характеру цих молодих людей, що займають відповідальні становища в різних ділянках суспільного життя американської спільноти.“

Одну з таких державних установ, яка виконує дуже важливі завдання і відповідає за рівень фізичної справності не тільки молоді, але і всіх громадян різного віку, є створена в 1956 році „Президентська Рада для фізичної справності і спорту“. Цією установою завідує 15-ть визначних громадян, котрих призначає президент ЗСА, які звітують президентові і секретареві здоров'я і людських послуг. Завдання цієї установи — це виконувати мо-лодих людей в ділянці фізичної культури, допомагати своїми програмами і порадами різним фізичним організаціям в їхній праці, проводити дослідження, щоб встановити рівень фізичної вправності молоді, заохочувати провід-

Володимир Янів

ПАПА ІВАН ПАВЛО II засудив поступання нікарагуанських сандиністів, які викинули з країни 10 католицьких місіонерів, замішаних в антиурядових протестах і критичі. Папа рекомендував сандиністам в Нікарагуа зліберувати своє відношення до Римо-Католицької Церкви і змінити своє зарядження у відношенні до 10-ох місіонерів, дозволивши їм далі виконувати їхню роботу для населення краю.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВІДПІЛ ОГАЮ
Ділиться сумною вісткою зі своїми Членами
І Громадством, що 11-го липня 1984 р.
упокоївся в Бозі в Акроні, Огайо.

бл. п. д-р мед.
ЕВГЕН МАРТИНЮК

довголітній член Товариства і примірний громадянин
Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття у їх
горе.

Управа і Члени
УПТНА, Огайо

УВАГА: ГАНТЕР І ОКОЛИЦЯ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

при співучасті

ЦЕРКВИ С. ІВАНА ХРИСТИТЕЛЯ В ГАНТЕРІ

запрошують Українське Громадство на

ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР

присвячений

110-МУ РОКОВИНАМ НТШ

який відбудеться в залі Гражд при церкві

св. ІВАНА ХРИСТИТЕЛЯ в Гантері

в СУБОТУ, 21-го ЛИПНЯ 1984 р. о год. 8-й вечором.

В ПРОГРАМІ ВЕЧОРА:

1. Відкриття — ред. ІВАН КЕДРИН-РУДНИЦЬКИЙ, дійсний член НТШ
2. Незвичайне Товариство: минуле й сучасне НТШ — д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ, голова НТШ
3. Висвітлення фільму з ювілею НТШ і посвячення його до дому
4. Обмін думок на тему майбутніх завдань НТШ у співпраці з громадством
5. Закриття: проф. д-р ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ, дійсний член НТШ.

Після програми — зустрічі і розмови при чаю і солодким.

Неділя, 22-го липня 1984 р., год. 8-ма веч. (після Служби Божої)

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН

СТЕФАНІ БЕРНАДИН

у власній Галерії — Вілла „Тамара“

при 104 E. Aster Road, Wildwood Crest, N.J. 08260

Тел.: (609) 522-7467

Минуло...

(Продовження зі ст. 2)

кий заклик Князя нашої Церкви, великого Митрополита Андрея графа Шептицького прийти і разом поклонитися Христові — без порівняння важливіший

від ваших директив, заборон, чи наказу бойкотувати. Мені з вами не по дорозі! Відходжу звідси з піднесеним чолом. Але я певний, що колись не один із нас

назва ганебною вашу теперішню поставу супроти чи не найбільшої релігійно-патріотичної маніфестації галицької України.

З привітанням спокійно зачиняю двері. Тоді зробив вийняток.

Незабаром, за цю телеграму, як мене інформова-

ли, після бурхливого мітингу, виключили мене зі студентської корпорації. Але я і на цьому нічого не втрапив. Усе це збагачувало мій життєвий досвід. Якби подібна історія повторилася, я знову після би подібну телеграму до Львова.

(ЯЗ)

Нема то як на Союзівці!

Осесі
Українського
Народного
Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 20-го ЛИПНЯ

8:30 веч. ЗАБАВА

оркестра — „Союзівка“

СУБОТА, 21-го ЛИПНЯ

8:30 веч. КОНЦЕРТ

„Сизокрил“, танцювальний ансамбль
Роман Прийма-Богачевська, хореограф
„Незабудка“, вокальне тріо, Ню Йорк
Галина Маркіс, Дарія Кампанієц, Ніна Сметанюк
10:00 веч. ЗАБАВА
оркестра — „Водограй“, Ню Йорк

НЕДІЛЯ, 22-го ЛИПНЯ

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА

Богдан Титла

акварелі

2:30 по пол. „Запорожжя за Дунаєм“,
Український Оперний Ансамбль, Ню Йорк
Виконавці: Лев Рейнгард, Марта Кульчицька
Андріюк, Марія Ясінська-Мурована, Леонід Бедеріс,
Осип Головацький, Михайло Яблонський, Адріан
Павлюк; камерна симфонічна оркестра, оперний
хор, „Сизокрил“.

Конферансьє: АННА ДИДИК

Soyuzivka UNA Estate

Foordemoore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446
(914) 626-5641

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІІ ФРАНСУА МІТТЕРАН, відвідуючи Йорданію, де його з великими парадними приймав Йорданський король Хусейн, повторив свою пропозицію замирення на Близькому Сході з 1982 року, яка передбачала підписання мирного договору між Ізраїлем, арабськими країнами, зокрема сусідами Ізраїля, і Палестинською Визвольною Організацією. Очевидно, Міттеран мав на увазі також розв'язку палестинської проблеми.

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО

КОШТУЄ

\$5,000 — \$10,000

забезпечення

АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СЮЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот
Акцидентового Забезпечення, виданих після
1-го жовтня 1983 року, вносять:

\$6.50	річно
\$3.35	піврічно
\$1.75	квартально
.60	місячно

для всіх членів у віці 16 до 55 років.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

власноує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

ТЕНІСОВІ та ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

в днях 31-го серпня та 1, 2 і 3 вересня 1984 року

на кортах СОЮЗІВКИ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ
АМЕРИКИ І КАНАДИ на рік 1984

І ЗА ЧАШІ

УНСоюзу, Союзівки, Свободи, (в тому проп'ятна
чаша інж. Б. Рака), Українського Тужневіка
і п-ні Марії Душини
та грошові нагороди

в поодинокій грі:

ЖІНОК І ЖІНОК (35 р. і вище), ЧОЛОВІКІВ, МОЛ, СЕНЬ-
ЮРІВ (35-44), СЕНЬЮРІВ (45 і 55 р.), ЮНАЧОК, ЮНАКІВ
(18, 16, 14, 12 і нижче р.)

Зголошення до змагань враз із анкетним по \$10.00 приймає:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

c/o ANYA DYDYK

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

до 23-го серпня 1984 р. Зголошення одержані після 23-го

серпня не будуть взяті до уваги турнірною комісією.

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:

Р. Ракоцій, ст. 3. Смилик, Ю. Савчук, д-р 3. Матвієвський,
О. Кизик.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ятниця, 31-го серпня — год. 1:00 по пол. на Союзівці:
елімінаційна рунда чоловіків. Змагання, які мусять зма-
гатися в цій рунді одержать окремі повідомлення від
проводу турніру до суботи, 25-го серпня.

Субота, 1-го вересня — год. 8:30 рано на Союзівці:

1-ша рунда юначок (всі групи), сеньюри (35 р. і 45 р.) та
жінок. Год. 8:30 рано в Ню Йорк: 1-ша рунда чоловіків.
Год. 10:30 на Союзівці: 1-ша рунда юнаків (всі групи) год.
10:30 в Ню Йорк: турнір переможців. Год. 3:30 по пол.
на Союзівці: 1-ша рунда сеньюрів (55 р.).

Час та місце дальших змагань назначить провідник зма-

гань Р. Ракоцій, ст.

Змагання групи чоловіків, вилісовані до елімінаційної
рунди на п'ятницю, які не зможуть прийти в цей день, як
рівнож ті, що відпадуть в елімінаційних, можуть змагатися в
в групі переможців.

З уваги на короткий час турніру та велике число учас-
ників, змагання можуть голоситися тільки до одної конкурен-
ції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

У змаганнях можуть брати участь змагуні (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

ЗМАГАННЯ ПРИСВЯЧЕНІ:

90-ЛІТТЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

ПРОСИМО ВИТЯТИ ТА ВИСПЛАТИ РАЗОМ З ОПЛАТОЮ \$10.00.

(Зголошення без анкетного не приймається)

1. Ім'я і прізвище:
2. Адреса (по-англійськи)
3. Телефон:
4. Дата народження:
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь:
6. Клубова приналежність:

Чеки виставляти на: K.L.K., American Ukrainian Sports Club.

Збільшується українська громада
в Маямі Біч

Теплий субтропічний клімат південної Флориди з її найбільшим містом Маямі Біч з численними готелями, були здавна притягуючими для туристів, відвідувачів, які шукали дозвілля та відпочинку. В останніх десятиліттях збільшилося також число сеньюрів з ЗСА і Канади, які масово почали поселятися у південній Флориді, закупивши кондомініуми.

До Маямі почали прибувати також українці поселенці. Одним з перших прибув до Маямі у 1923 році лемко Петро Басалига, який заснував в Маямі сім крамниць т.зв. „5 і 10 центів департамент стор“. Він був першим українським мільйонером. Народився він 1-го січня 1867 року, помер в Маямі в 1960 році на 93 році життя. Але число наших поселенців почало збільшуватися з цього часу, коли в Маямі основано в 1945 році Українсько-Американський Клуб. Згодом почали поселятися наші земляки і в Маямі Біч, що примикала їх сусідніми та морськими купелями на побережжях Атлантики. Дехто з них, доробившись майна, купував малі готелі, motel чи апартаменти. Власником великого готелю був бл.п. Володимир Трач, який мріяв оснувати патріаршу парадію з малою церквою чи каплицею. На жаль, несподівана смерть перекреслила його задум.

Число наших поселенців в Маямі Біч з кожним роком швидко зростало. До цього причинилися в останніх роках два визначні громадяни Михайло Ковальчук і Осип Сохор. Вони почали купувати поспішати здебільшого від жидів (кондомініум) та відновляли їх, а після цього продавали їх виключно українцям. Керували вони не лише бажанням заробітку, але й ідейним мотивом — допомогти нашим поселенцям набутти поспішати в одному скупченні. Іхній задум дав імпульс

Б. Остап'юк

Іван Смолій

НЕСПОКІЙНА
ОСІНЬ
РОМАН

Ціна: \$13.00 з пересилкою
Мешканців стеїту Ню Джерсі зобов'язує 5% ставкою податку

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте ВВШі пожертви та звертайтеся за інформаціями до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS
IN UKRAINE
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА

„САМОПОМІЧ“,

Нюарк, Н. Дж.

НАДЗВИЧАЙНЕ
ПОВІДОМЛЕННЯ

Рада Директорів Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ у Нюарку, Н. Дж. повідомляє всіх Членів Кооперативи та все Громадянство Нюарку й околиці, що невдовзі сповниться 25 літ від заснування цієї української фінансової установи.

У зв'язку з цим Ювілеєм, Рада Директорів вирішила, що власники значущих ощадних коштів отримають одноразово, за третій квартал 1984 року,

„ЮВІЛЕЙНУ ДИВІДЕНДУ“;

річна стопа опрочентування буде піднесена для цієї особливої нагоди зі звичайних у нашій Кооперативі 7 1/2% до 10%.

Ця постанова Ради Директорів нашої Кредитивки — це один із численних доказів, що П Члени отримують у нас найкращішу фінансову обслугову.

За РАДУ ДИРЕКТОРІВ:

ОРЕСТ ЦЯПКА

голова

ІГОР ПЛЯШОК

скарбник

Червень 1984

SELF RELIANCE (NEWARK, N.J.)
FEDERAL CREDIT UNION

734 Sandford Avenue ■ Newark, N.J. 07106

Tel.: (201) 373-7839

+
ВІДІЙШИЛІ ВІД НАС

ЯРОСЛАВ КОГУТ, член УНС Відд. 346-го Т-ва „Львів“ в Клівленді, Огайо, помер 23-го травня 1984 року на 53-му році життя. Нар. 1931 року в Надвірній, Україна. Членом УНС став 1977-го року. Залишив у смутку дружину Неоніло, дочку Люболю, сина Мірона і тету Юлію Луценко. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Джеррі Фішер, секр.

ПЕТРО КИЗИК, член УНС Відд. 481-го ім. Івана Франка в Карнегі, Па., помер 25-го травня 1984 року на 92-му році життя. Нар. 19-го травня 1892 року в Галичині. Членом УНС став 1920 року. Залишив у смутку трьох синів: Павла, Івана і Володимира і внука Рональда. Похорон відбувся 29-го травня 1984 року на Укр. Кат. цвинтарі св. Трійці в Колірі, Тпп.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Возняк, секр.

МАРІЯ КАПІЙ, член УНС Відд. 261-го Т-ва „Україна“ у Вільямсвілі, Н. Дж., померла 25-го травня 1984 року на 62-му році життя. Нар. 15-го серпня 1922 року в селі Висоцькому коло Старого Самбора, Україна. Членом УНС стала 1974 року. Залишила в смутку сина Мірона; дочок Віру, Дарію і Дану. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра і Павла в Вільямсвілі, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Аркотин, секр.

РІТА РОЗА ДАНЛАП, член УНС Відд. 305-го в Магоні Сіті, Па., померла 25-го травня 1984 року на 69-му році життя. Нар. 6-го червня 1915 року в Магоні Сіті, Па. Членом УНС стала 1969 року. Залишила в смутку синів Франка і Данила. Похорон відбувся 29-го травня 1984 року на цвинтарі св. Канікуса в Магоні Сіті, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Гентон, секр.

ЕМІЛЬ РОПИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 350-го ім. св. Арх. Михайла в Стемфорді, Конн., помер 27-го травня 1984 року на 59-му році життя. Нар. 1925 року в Малайстві, Україна. Членом УНС став у 1972 році. Залишив у смутку дружину Марію, синів Павла, Михайла і Івана, доньку Сильвію Лешет, сестру Антонію Кому і 4-ох внуків. Похорон відбувся 30-го травня 1984 року на цвинтарі св. Йована в Дарієн, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Томас Філіп, секр.

МАРІЯ ВОЛОСЯНСЬКА, член УНС Відд. 321-го ім. св. Петра і Павла в Феніксвілі, Па., померла 28-го травня 1984 року на 88-му році життя. Нар. 14-го серпня 1895 року в Галичині. Членом УНС стала 1923 року. Залишила в смутку племінницю Софію Охримович, Марію Винник і Юлію Дурачко і племінника Осипа Костира. Похорон відбувся 2-го червня 1984 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Феніксвілі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Чук, секр.

ГРИГОРІЙ ПЕТРЕЙКО, член УНС Відд. 238-го ім. Євгена Коновальця в Бостоні, Масс., помер 4-го червня 1984 року на 88-му році життя. Нар. в Підліччі, біля Тернополя, Україна. Членом УНС став 1923 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дітей — Володимира, Данила, Лесю Моррілл та Ольгу Мороз, 11 внуків та 2-ох правнуків. Похорон відбувся 7-го червня 1984 року в Джемейка Плейн, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Анна Ремик, секр.

АНАСТАЗІЯ НЕЗОВА, член УНС Відд. 158-го ім. Б. Хмельницького в Брукліні, Н. Й. Померла на 91-му році життя. Нар. 1893 року в Воробіївці, Україна. Членом УНС стала 1922 року. Залишила в смутку сина Василья з дружиною Стефанією, дочку Емілію, вичуку Синтію з чоловіком Робертом і двома правнуків та двома братів Олексю і Василію. Похорон відбувся 9-го червня 1984 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філадельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа.

Вступайте
в члени УНС

ІВАН КІНДЗЕРСЬКИЙ, член УНС Відд. 19-го ім. Дмитра Галичанина в Ню Йорку, помер 12-го червня 1984 року на 65-му році життя. Нар. 1919 року в місті Ню Йорку. Залишив у смутку дружину Марію, сина Івана, дочку Харитину. Похорон відбувся 15-го червня 1984 року на цвинтарі св. Воскресіння в Пайндейві, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Голіт, секр.

СТЕЛЛА АНДЕРСОН, член УНС Відд. 343-го Т-ва св. Анни в Рочестері, Н. Й., померла 11-го травня 1984 року на 77-му році життя. Нар. 24-го листопада 1906 року в селі Бабюків, Україна. Членом УНС стала 1957 року. Залишила в смутку дочку Джун Фріман. Похорон відбувся 14-го травня 1984 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Свєрида, секр.

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ

площі до будови з доступом до озера (Mohican Lake) три і пів милі від оселі „Верховина“, в Глен Слей, Н. Й. За дальшими інформаціями телефонувати (914) 856-4637

P I Z N E

ВІЮ, ВІЮ ВІНЕЦЬ...

Найкращі дитячі пісні до співу і забави, стерео або моно касети. \$7.50, висилка \$1.70. Чек або „моні ордер“ до

ANASTASIA STARUCH
6702 Tahalla Dr.
Alexandria, Va. 22306

UKRAINIAN TYPEWRITERS

also other languages complete line of office machines, equipment as addressers, duplicators, check-writers, sales etc.

JACOB SACHS

251 W. 98th St.
New York, N.Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
8 - 11 A.M. 7 days and nights.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Брук у св. Духа відоміа солідна фірма

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

В БІЛАНСЬКИЙ

WALTER BIELANSKI

K. M. KARDOVICH

CONSTANTINE M. KARDOVICH

800 Jamaica Avenue

Brooklyn, N.Y. 11208

Tel. (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9:50 по пол.

в неділю 10:40 по пол.

Miami, Fla. (305) 653-5861

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

SENKO

FUNERAL HOME

213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.

(212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD

FUNERAL HOME

89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.

24 HOURS A DAY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами

в БРОУН, БРОУКЛІН,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговує ШИРА-І ЧЕСНА.

Our Services Are Available